

سال سوم - شماره ۳۰ - شهریور ۱۴۰۲

پارک فناوری
اطلاعات و ارتباطات

ماهنامه خبری چهارزبانه پارک فناوری اطلاعات و ارتباطات

پارک

مراسم تکریم رئیس سابق پارک فاوا
با حضور رؤسای شرکت‌های فناور برگزار شد

مهندس قنبر پور:
محور اصلی فعالیت‌های پارک معطوف به نیازهای
شبکه ملی اطلاعات خواهد بود

بازدید یک هیئت فناوری از بخش خصوصی سوریه از پارک فاوا

بهره‌بردار

ماهنامه خبری چهارزبانه پارک فناوری اطلاعات و ارتباطات (فاوا)
سال سوم، شماره ۳۰ - شهریور ۱۴۰۲ (نشریه داخلی)

صاحب امتیاز: پارک فناوری اطلاعات و ارتباطات (فاوا)

مدیرمسئول: مهندس اکبر قنبرپور

سر دبیر: دکتر عباس قنبری باغستان

مدیر داخلی: مینا راستی

شورای تحریریه: مهندس اکبر قنبرپور، دکتر عباس قنبری باغستان

دکتر احسان چیت‌ساز، دکتر بهناز بخشنده و دکتر زهرا قارون

اخبار: مینا راستی، شیوا فرضی و سیدنبی سجادی

گرافیک و طرح روی جلد: محمدرضا قرقانی

صفحه آرایی: لیلی اسکندرپور

ترجمه انگلیسی: سیده فاطمه احمدی، دکتر مریم بیاد

ترجمه عربی: دکتر سعدالله همایونی

ترجمه پشتو: سیدنبی سجادی

آدرس: کیلومتر ۲۶ اتوبان تهران-کرج، اولین خروجی بعد از گرمدره، پارک فناوری اطلاعات و ارتباطات

تلفن: ۰۲۶۳۴۹۱۶۵۷۰

ایمیل: info@ict-park.ir

بخش فارسی

سخن آغازین	۵
درباره پارک فاوا	۶

تازه‌های پارک فاوا

مهندس قنبرپور: محور اصلی فعالیتهای پارک معطوف به نیازهای شبکه ملی اطلاعات خواهد بود	۹
با حکم وزیر ارتباطات؛ مهندس قنبرپور سرپرست پارک فناوری اطلاعات و ارتباطات شد	۱۰
یک هیئت فنوار از بخش خصوصی سوریه از پارک فاوا بازدید کرد	۱۱
آیین تودیع رئیس سابق و معارفه سرپرست جدید پارک فاوا برگزار شد	۱۳
پارک فاوا در نمایشگاه «روایت خدمت» حضور یافت	۱۳
مراسم تکریم رئیس سابق پارک فاوا با حضور رؤسای شرکتهای فنوار برگزار شد	۱۴
در جلسه با دانشگاه خاراگ؛ زمینه‌های همکاری دو جانبه میان پارک فاوا و دانشگاه ایالتی خاراگ تاجیکستان ارزیابی شد	۱۶
در دومین جلسه کارگروه توسعه تعاملات بین‌المللی وزارت؛ درس‌آموخته‌های اکو و فرصتهای پیش رو در بریکس بررسی شد	۱۷

معرفی محصولات شرکتهای فنوار عضو پارک

سامانه کنترل از راه دور RTU؛ محصول شرکت آرشین آذر مهر فن آور	۱۹
سیستم مانیتورینگ رک و اتاق سرور؛ محصولی از شرکت آرشین آذر مهر فن آور	۲۰
بسته برگزاری مجامع پایا؛ محصولی از شرکت آرمان درخشان پایا	۲۱

بخش عربی

حديقة تكنولوجيا المعلومات والاتصالات	۲۳
المهندس قنبرپور المشرف الجديد على حديقة فاوا: المحور الرئيس لنشاطات الحديقة سيتمحور حول احتياجات شبكة المعلومات الوطنية	۲۵
زيارة وفد تكنولوجي من القطاع الخاص السوري إلى حديقة فاوا	۲۶
الاجتماع الثاني لفريق عمل تطوير العلاقات الدولية بالوزارة: تمت مراجعة الدروس المستفادة من منظمة التعاون الاقتصادي والفرص القادمة في البريكس	۲۸
في اجتماع مع جامعة خاراگ؛ تم تقييم مجالات التعاون الثنائي بين حديقة وجامعة خاراگ الحكومية في طاجيكستان	۲۹
وأقيم حفل تكريم الرئيس السابق لحديقة فاوا بحضور رؤساء الشركات التكنولوجية	۳۰

بخش پشتو

د معلوماتي او مخابراتو ټكنالوجي پارک	۳۳
د فاوا پارک نوی سرپرست انجنیر قنبرپور: د پارک د فعالیتونو اصلي محور به د ملي معلوماتي شبکې اړتیاوو ته متمرکز وي	۳۵
د فاوا پارک د پخواني مشر د ستایني مراسم د فنوار شرکتونو د رئیسانو په حضور کې ترسره شول	۳۷
د سوريې هیواد د خصوصي سکتور یوه ټکنالوژيست پلاوي د فاوا پارک څخه لیدنه وکړه	۳۹
د وزارت د نړیوالو اړیکو او تعاملاتو د پراختیا کاري ډلې دوهمه ناسته: د اکو څخه فارغ التحصیلانو او په بریکس کې راتلونکي فرصتونه وڅیړل شول	۴۱
د خاراگ پوهنتون سره په غونډه کې: د فاوا پارک او د تاجکستان د خاراگ ایالتی پوهنتون ترمنځ د دوه اړخیزو همکاریو زمینه و ارزول شوه	۴۲

بخش انگلیسی

Information and Communication Technology Park	4
Eng. Ghanbarpour: The Main Axis of the Parks Activities Will Be Focused on the Demands of the National Information Network	6
Syrian Private Sector Tech Delegation Visits ICT Park	8
Ceremony for Honoring Former President of ICT Park Held with the Attendance of Tech Company CEOs	10
Second Meeting of the International Collaboration Development Working Group of the Ministry of ICT; Lessons Learned from ECO and Opportunities Ahead in BRICS	13
In a meeting with Khorugh State University; Grounds for bilateral cooperation between ICT Park and Khorugh State University of Tajikistan were evaluated	14

سخن آغازین

سی‌امین شماره ماهنامه خبری چهار زبانه پارک فناوری اطلاعات و ارتباطات (فاوا) ویژه شهریورماه ۱۴۰۲ به زینت طبع آراسته شده است. ماهنامه فاوا از سال ۱۴۰۰ با توجه به گستردگی مخاطبان و نیز با هدف جلب مخاطبان منطقه‌ای و بین‌المللی به چهار زبان فارسی، عربی، انگلیسی و پشتو تنظیم و در دسترس مخاطبان و علاقه‌مندان قرار گرفته است.

در شهریورماه ۱۴۰۲ دکتر عیسی زارع‌پور، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات طی حکمی مهندس اکبر قنبرپور را با حفظ سمت به عنوان سرپرست پارک فناوری اطلاعات و ارتباطات منصوب کرد. ضمن تبریک این انتصاب شایسته، از خداوند متعال برای ایشان در جایگاه و موقعیت جدید آرزوی موفقیت و سربلندی داریم.

با توجه به این انتصاب و تغییر و تحول در جایگاه مقام عالی ریاست، پارک فاوا از این پس شاهد یک تغییر عمده در جهت‌گیری سیاست‌ها و فعالیت‌های اصلی خود و معطوف به «شبکه ملی اطلاعات» خواهد بود که محورهای اصلی آن در گفتگوی اختصاصی این شماره ماهنامه «فاوا» با مهندس قنبرپور، سرپرست محترم پارک فاوا، مورد توجه قرار گرفته است.

در این ماه همچنین همزمان با هفته دولت، نمایشگاه روایت خدمت (وعده، وفا) به منظور روایت خدمات و دستاوردهای دو ساله دولت مردمی برگزار شد که پارک فاوا نیز با هدف نمایش دستاوردها و ظرفیت‌های شرکت‌های فناوری خود در آن حضور فعالی داشت. در حوزه فعالیت‌های بین‌المللی نیز پارک فاوا میزبان یک هیئت فناور از بخش خصوصی کشور سوریه بود که با هدف استفاده از تجربیات پارک فاوا برای توسعه محصولات حوزه آی.سی.تی در سوریه انجام شد.

جزئیات تفصیلی تمامی اخبار، اطلاعات و گزارش‌های مربوط به فعالیت‌های پارک فناوری اطلاعات و ارتباطات (فاوا) همچنین در پایگاه اطلاع‌رسانی چهار زبانه پارک به آدرس www.ict-park.ir موجود است و علاقه‌مندان می‌توانند با مراجعه به این پایگاه، اطلاعات بیشتری کسب نمایند.

سردبیر

درباره پارک فاوا

تبدیل شدن یا ارتقا به شرکت‌های توسعه یافته از طریق ورود آن‌ها به زنجیره تأمین بخش ICT داخل و خارج

- توسعه تعاملات بین‌المللی صنایع ملی ICT شرکت‌های فناور عضو در سطح منطقه و جهان
- شبکه‌سازی شرکت‌های فناور عضو و جهت‌دهی به تولیدات آن‌ها بر اساس نیاز بازارهای داخلی و خارجی
- برنامه‌ریزی برای جذب متخصصان ایرانی حوزه ICT در خارج از کشور و کمک به مهاجرت معکوس آن‌ها

■ چشم‌انداز بین‌المللی پارک فناوری اطلاعات و ارتباطات

بین‌المللی‌سازی و توسعه همکاری‌های بین‌المللی شرکت‌های فناور عضو، از جمله مهم‌ترین برنامه‌های پارک فاوا است. پارک فاوا، به‌عنوان اولین پارک بازارمحور کشور، به دنبال «تبدیل شدن به یک پارک فناوری در کلاس جهانی با حضور شرکت‌های نامی و پیشرو داخلی و بین‌المللی و معتبرترین مرکز توسعه فناوری ICT و کسب‌وکارهای مرتبط با آن در کشور است».

با توجه به این رویکرد بین‌المللی، پارک فاوا علاوه بر کمک به بین‌المللی شدن شرکت‌های فناور داخلی، آمادگی فراهم ساختن زیرساخت‌ها و خدمات مورد نیاز برای جذب شرکت‌های بزرگ منطقه‌ای و بین‌المللی در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات را نیز دارد.

■ خدمات قابل ارائه در پارک فناوری اطلاعات و ارتباطات

شرکت‌های فعال در پارک فناوری اطلاعات و ارتباطات می‌توانند از طیف متنوعی از خدمات عمومی و پایه، خدمات علمی و تخصصی و خدمات فنی و تسهیل‌گر برخوردار شوند که برخی از مهم‌ترین آن‌ها به شرح ذیل می‌باشد:

الف: خدمات عمومی و پایه

۱. اسکان در سطح درجه ۱: در هر دو سایت البرز و مشهد

تأسیس پارک‌های علم و فناوری جدیدترین رویکرد کشورها به مقوله دانش و فناوری است که با هدف عملیاتی کردن آموخته‌های علمی در محیط کسب‌وکار، فراهم‌سازی زیرساخت بقا، رشد و توسعه شرکت‌های نوپا و در نهایت افزایش ثروت جامعه از طریق ترویج و گسترش نوآوری مبتنی بر فرهنگ رقابت در میان شرکت‌های عضو در هر پارک علمی و فناوری می‌باشد.

در همین راستا، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات با هدف حمایت از واحدهای فناور و کسب‌وکارهای فعال در حوزه ICT، در سال ۱۳۹۶ اقدام به تأسیس پارک فناوری اطلاعات و ارتباطات (فاوا) نمود. پارک فاوا به‌عنوان یک پارک ملی، در حال حاضر قطب تولید فناوری در کشور و نیز ارائه‌دهنده خدمات، تسهیلات و تجهیزات برای شرکت‌های فناور داخلی در حوزه آی.سی.تی محسوب می‌شود.

■ ارزش

پارک فناوری اطلاعات و ارتباطات حامی و پشتیبان تمامی شرکت‌های فناوری در حوزه آی.سی.تی است که «به مرحله محصول رسیده و قصد ورود به بازار فناوری آی.سی.تی در سطوح داخلی، منطقه‌ای و بین‌المللی را دارند».

■ اهداف و مأموریت پارک فناوری اطلاعات و ارتباطات

هدف نهایی پارک فناوری اطلاعات و ارتباطات، جذب شرکت‌ها و واحدهای فناور داخلی و خارجی، ارتقای آن‌ها در حوزه تولید محصولات آی.سی.تی مدرن و تسهیل حضور آن‌ها در بازارهای داخلی و خارجی است.

در راستای هدف فوق، مأموریت اصلی پارک فاوا «توسعه اقتصادی و تعمیق تکنولوژی شرکت‌ها با هدف افزایش توان رقابت‌پذیری می‌باشد». سایر ابعاد این مأموریت به شرح ذیل می‌باشد:

■ کمک به رشد شرکت‌ها و واحدهای فناور متوسط برای

سایت‌های البرز، مشهد و سمنان به شرح ذیل می‌باشد:

الف) سایت البرز (سجاد سابق): این سایت که سایت اصلی پارک فناوری اطلاعات و ارتباطات محسوب می‌شود، در زمینی به وسعت حدود ۲۲ هکتار (دارای بیش از ۴۰ بلوک مسکونی و اداری) در کیلومتر ۲۶ اتوبان تهران کرج و در استان البرز واقع شده است. در حال حاضر ۷۱ شرکت فناور در این سایت مستقر و مشغول به فعالیت هستند.

ب) سایت مشهد: این سایت در سال ۱۳۹۷ در ساختمان پست‌بانک واقع در بلوار خیام شهر مشهد آغاز به کار کرد. این ساختمان با زیربنای ۳۰۰۰ مترمربع در ۱۰ طبقه به صورت تمام‌کار با امکانات در اختیار شرکت‌های عضو قرار دارد. در حال حاضر ۱۷ شرکت فناور در این سایت فعالیت دارند.

ج) سایت سمنان: شعبه سمنان پارک فاوا با رویکرد حمایت از آموزش‌های مهارت محور، استقرار شرکت‌های فناوری و استقرار شتاب‌دهنده‌های حوزه ICT، هوا-فضا و تولید محتوای دیجیتال در مرداد ماه سال ۱۴۰۰ افتتاح شده است. این شعبه حدود ۵۰۰۰ متر وسعت دارد که بیش از ۲۰۰۰ متر آن فضای کاری اشتراکی، کلاس‌های آموزشی و فضاهای استقرار شرکت می‌باشد.

■ نحوه درخواست پذیرش / عضویت در پارک فناوری اطلاعات و ارتباطات

شرکت‌های فعال در زمینه آی.سی.تی و متقاضی عضویت در پارک فناوری اطلاعات و ارتباطات می‌توانند از طریق شرکت فراخوان سالیانه برای عضویت / استقرار در این پارک شرکت نمایند. این فراخوان به صورت سالیانه و از طریق وبسایت رسمی پارک به آدرس اینترنتی <http://ictpark.ir/fa> اعلام می‌شود. عضویت در پارک فناوری اطلاعات و ارتباطات منحصرأ از طریق فراخوان عمومی و پس از طی کردن فرآیند داوری فنی و ارزیابی کارشناسی توسط تیم متخصصان این حوزه امکان‌پذیر می‌باشد.

۲. استقرار، منشی‌گری، حفاظت و امنیت، ارتباطات، فضاهای مشترک

۳. تأمین مالی: خدمات VC، وام بانکی، خدمات صندوق پژوهش و فناوری، خدمات کارگزاری صندوق شکوفایی

ب: خدمات تخصصی

۴. خدمات مشاوره مدیریتی: مشاوره‌های حقوقی، مالی و بیمه، خدمات کارگزاری بورس، خدمات مربیگری
۵. خدمات مشاوره تجاری: مشاوره در زمینه برندینگ، بازاریابی داخلی، جذب سرمایه و تجاری‌سازی
۶. خدمات مشاوره بین‌المللی: ثبت اختراع، اخذ استانداردها و گواهینامه‌های بین‌المللی و تسهیل‌گری بازاریابی بین‌المللی

ج: خدمات فنی

۱. خدمات بروکری فناوری
۲. محیط پاک نرم‌افزاری
۳. کلینیک کسب‌وکار
۴. خدمات زیرساخت‌های فنی و آزمایشگاهی
۵. خدمات تخصصی از قبیل دوره‌های آموزشی، خدمات آزمایشگاهی و کارگاهی، مشاوره‌های تخصصی، برگزاری و مشارکت در نمایشگاه‌ها و رخدادها

■ مخاطبان هدف در پارک فناوری اطلاعات و ارتباطات

پارک فناوری اطلاعات و ارتباطات، میزبان طیف وسیعی از شرکت‌های فعال در زمینه آی.سی.تی است که دارای یکی از شرایط ذیل باشند:

۱. شرکت‌های جوان متوسط (با حداقل سه سال سابقه فعالیت)
۲. شرکت‌های توسعه‌یافته داخلی و خارجی
۳. شرکت‌های بزرگ و معتبر ملی و بین‌المللی
۴. دانش‌آموختگان ممتاز داخلی و نخبگان مقیم خارج

■ سایت‌های فعال پارک فاوا

در حال حاضر، پارک فاوا در سه سایت البرز، مشهد و سمنان میزبان ۸۸ شرکت فناور فعال است. مشخصات هر یک از

تازه‌های پارک فاوا

مهندس قنبرپور، سرپرست جدید پارک فاوا؛ محور اصلی فعالیت‌های پارک معطوف به نیازهای شبکه ملی اطلاعات خواهد بود

با حکم وزیر ارتباطات؛ مهندس قنبرپور سرپرست پارک فناوری اطلاعات و ارتباطات شد

آیین تودیع رئیس سابق و معارفه سرپرست جدید پارک فاوا برگزار شد

یک هیئت فناوری از بخش خصوصی سوریه از پارک فاوا بازدید کرد

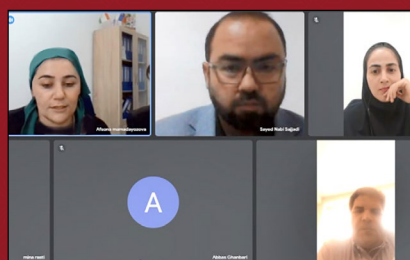
مراسم تکریم رئیس سابق پارک فاوا با حضور رؤسای شرکت‌های فناوری برگزار شد

پارک فاوا در نمایشگاه «روایت خدمت» حضور یافت

در دومین جلسه کارگروه توسعه تعاملات بین‌المللی وزارت؛ درس آموخته‌های اکو و فرصت‌های پیش رو در بریکس بررسی شد

در جلسه با دانشگاه خاراگ؛ زمینه‌های همکاری دو جانبه میان پارک فاوا و دانشگاه ایالتی خاراگ تاجیکستان ارزیابی شد

مهندس قنبرپور، سرپرست جدید پارک فاوا:

محور اصلی فعالیت‌های پارک معطوف به نیازهای شبکه ملی اطلاعات خواهد بود

مهندس قنبرپور مشاور وزیر و سرپرست جدید پارک فاوا با اشاره به علت ایجاد پارک‌های تخصصی خاطر نشان کرد: پارک‌های تخصصی که زیر نظر وزارتخانه‌های خاص (از جمله وزارت ارتباطات، وزارت نفت و...) ایجاد شده‌اند، مأموریت مشخص و ویژه‌ای دارند. در واقع این وزارتخانه‌ها اختیار جهت‌دهی و تنظیم-گری فعالیت‌های پارک را دارند و بر این اساس، فعالیت‌های پارک فاوا نیز از این پس معطوف به نیازهای اصلی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات خواهد بود.

آن‌ها باشند.

مهندس قنبرپور با اشاره به فعالیت‌های خوبی که تاکنون در پارک فاوا انجام شده، ادامه داد: برنامه‌ها و سازوکارهایی که تاکنون در پارک ایجاد شده باید حفظ شوند، اما فعالیت‌ها و برنامه‌های پارک باید معطوف به نیازهای وزارت ارتباطات جهت‌دهی شود. با این وجود، اگر بتوانیم نیازهای داخلی کشور را تأمین کنیم، قطعاً می‌توانیم در راستای نیازهای کشورهای منطقه نیز گام برداریم. مهندس قنبرپور در ادامه توسعه فناوری‌های مرتبط با اقتصاد دیجیتال را یکی دیگر از اهداف وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات دانست و با اشاره به فعالیت شرکت‌های فناوری در این حوزه افزود: آنچه باید عملی و به آن رسیدگی شود، توسعه بازار این شرکت‌ها هم در سطح داخلی و هم در سطح خارجی است. لذا توسعه بازارهای منطقه‌ای و بین‌المللی شرکت‌ها نیز جزو برنامه‌های اولویت‌دار پارک است.

مشاور وزیر و سرپرست پارک فاوا یادآور شد: پارک فاوا فقط یک کالبد فیزیکی نیست، بلکه یک سازوکار است که باید کمک کند تا شرکت‌های فناور رشد کنند و بازار صنعت فاوا نیز در اختیار

مهندس قنبرپور در گفتگو با ماهنامه فاوا، ارگان اطلاع‌رسانی پارک فناوری اطلاعات و ارتباطات توسعه شبکه ملی اطلاعات و توسعه اینترنت پرسرعت ثابت مبتنی بر فیبر در کشور است و این مگا پروژه، تجهیزات و خدمات زیادی را ذیل خودش نیاز دارد. لذا باید فعالیت‌ها و برنامه‌های پارک فاوا و شرکت‌های فناور مستقر یا عضو آن که مورد حمایت وزارت ارتباطات قرار دارند، معطوف بر رفع نیازهای این وزارتخانه باشد.

وی با تأکید بر اهمیت همگرایی و هم‌افزایی تمامی سازمان‌ها و نهادهای کشور، به خصوص سازمان‌های ذیل وزارت ارتباطات در راستای تحقق شبکه ملی اطلاعات افزود: از سوی دیگر، سازمان‌هایی مانند سازمان تنظیم و مقررات، فرودگاه پیام، شرکت زیرساخت، سازمان فناوری اطلاعات، شرکت پست، سازمان فضایی و سایر سازمان‌هایی که زیرمجموعه این وزارت فعالیت می‌کنند، متعهدند تا از شرکت‌های فناوری که در راستای اولویت‌های وزارتخانه گام برمی‌دارند، حمایت کنند و به نوعی منبع تأمین تجهیزات و همچنین بازار محصولات فناور

مهندس قنبرپور که همزمان ریاست فرودگاه و منطقه ویژه اقتصادی پیام را بر عهده دارد، در پایان به ضرورت تعامل بین پارک فاوا و منطقه ویژه اقتصادی پیام اشاره کرد و خاطرنشان ساخت که آنچه امروز آن را فرصت می‌بینم، ظرفیت‌هایی است که فرودگاه پیام در شناخت پارک فاوا از آن غفلت کرده است و برعکس. لذا در راستای تحقق تعامل پارک فاوا با فرودگاه، از همکاران و شرکتهای عضو پارک دعوت می‌کنم تا فرصت‌ها، امکانات، فضا و تجهیزات فرودگاه پیام را از نزدیک ببینند. فضای توسعه فرودگاه پیام برای کارهای تولید انبوه و واردات خیلی وسیع‌تر از پارک فاوا است اما آنچه که در آنجا کم‌رنگ است و در پارک فاوا به طور کامل مشهود است، آن جریان توسعه فناوری و نوآوری است و این دو مجموعه تکمیل‌کننده یکدیگر خواهند بود.

آن‌ها قرار گیرد. ما هم به عنوان یک نهاد زیرمجموعه وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات باید تلاش کنیم که رشد شرکت‌ها سرعت پیدا کند و در راستای اهداف و سیاست‌ها باشد تا بتواند بازارهای جدیدی را برای شرکت‌ها هم در داخل و هم در خارج فراهم کند.

سرپرست جدید پارک فاوا با اشاره به فعالیت‌هایی که این پارک تاکنون در عرصه منطقه‌ای و بین‌المللی داشته است، خاطرنشان ساخت: پارک فاوا در راستای تعامل بین‌المللی خویش سه هدف اصلی دارد: توسعه بازار خارجی شرکتهای عضو پارک و صادرات محصولات آن‌ها، انتقال فناوری به کشورهای که نیاز به فناوری دارند و اشتراک تجارب با سایر کشورها در راستای ایجاد پارک‌های فناوری.

با حکم وزیر ارتباطات؛

مهندس قنبرپور سرپرست پارک فناوری اطلاعات و ارتباطات شد

وزیر ارتباطات در حکمی مهندس قنبرپور را با حفظ سمت به عنوان سرپرست پارک فناوری اطلاعات و ارتباطات منصوب کرد.

به گزارش مرکز روابط عمومی و اطلاع رسانی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، عیسی زارع پور وزیر ارتباطات، ضمن تقدیر و تشکر از زحمات دکتر محمدجعفر صدیق در مدت تصدی این مسئولیت، مهندس اکبر قنبرپور را با حفظ سمت به عنوان سرپرست پارک فناوری اطلاعات و ارتباطات منصوب کرد.

مهندس قنبرپور دارای مدرک کارشناسی ارشد مدیریت کارآفرینی از دانشگاه تهران است و از اسفند سال ۱۴۰۰ با حکم زارع پور به عنوان مشاور وزیر، رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی و شرکت خدمات هوایی پیام مشغول به فعالیت است.

یک هیئت فناور از بخش خصوصی سوریه از پارک فاوا بازدید کرد

دکتر قنبری ادامه داد: در حال حاضر، شرکت‌های فناور مستقر در پارک فاوا دارای بیش از ۱۹۶ محصول هستند که از این میان، ۷۴ محصول براساس شاخص‌های فنی و عمومی همچون عمق فناوری، کیفیت مناسب، قیمت خوب و... برای تجاری‌سازی در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی انتخاب شده‌اند.

در ادامه این نشست فهرست برگزیده‌ای از محصولات شرکت‌های فناور پارک فاوا از جمله انواع مودم‌های مورد استفاده در شرکت‌های تلفن همراه، وایت‌برد آموزشی هوشمند، گیت تردد، آنتی ویروس پادویش و... به نمایش گذاشته شد.

وی همچنین به معرفی شعب پارک فاوا پرداخت و توضیحاتی در خصوص خدمات ارائه شده توسط پارک فاوا، فعالیت‌های بین‌المللی صورت گرفته در یک سال گذشته، پروژه‌های پیشران پارک و... ارائه کرد.

وی یکی از اولویتهای پارک فاوا را همکاری با کشورهای مسلمان در منطقه دانست و فروش محصولات شرکت‌های پارک فاوا و اعطای نمایندگی در کشور سوریه و همچنین پیشنهادات طرف سوری را از محورهای همکاری دو طرف برشمرد.

یک هیئت فناور از بخش خصوصی کشور سوریه به ریاست آقای عون روز پنجشنبه برابر با ۳۰ شهریورماه ۱۴۰۲ از پارک فناوری اطلاعات و ارتباطات بازدید و با مقامات این پارک به بحث و تبادل نظر پرداختند.

در ابتدای این نشست پس از پخش کلیپ معرفی پارک، دکتر عباس قنبری باغستان، مشاور ارتباطات و امور بین‌الملل پارک فاوا ضمن معرفی افراد حاضر در جلسه، به معرفی پارک پرداخت و با ذکر توضیحاتی در خصوص ماهیت و امکانات پارک فناوری اطلاعات و ارتباطات افزود: پارک فاوا زیر نظر وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات ایران فعالیت می‌کند و یک پارک تخصصی در حوزه آی.سی.تی است.

وی همچنین با ارائه توضیحاتی در خصوص شرکت‌های مستقر در پارک افزود: شرکت‌های مستقر در پارک، شرکت‌های بزرگ و دارای بازار در سطح ملی هستند. ما در پارک فاوا به این شرکت‌ها کمک می‌کنیم تا بیشتر توسعه یابند و آماده کنشگری در عرصه منطقه‌ای و بین‌المللی باشند. البته اکثر شرکت‌های مستقر در پارک کاملاً آماده ورود به بازار جهانی هستند.

از سطح آگاهی بالاتری برخوردار بوده و تجربیات ارزشمندی در این زمینه دارد.

وی یادآور شد: با توجه به اینکه خلأهایی در زمینه فناوری اطلاعات و ارتباطات در سوریه وجود دارد، هدف اصلی این شرکت استفاده از تجربیات پارک فاوا برای توسعه محصولات حوزه آی.سی.تی در سوریه است.

مهندس عامر، عضو هیئت رئیسه شرکت S&S نیز در این نشست تصریح کرد: با توجه به اینکه نیروی انسانی در سوریه ارزان تر بوده و هزینه تولید محصولات در این کشور تعرفه کمتری دارد، می‌توان دانش سخت‌افزاری و نرم‌افزاری پارک فاوا را به این کشور منتقل کرده و محصول نهایی در سوریه به سایر کشورها صادر شود. البته محصولی که از سوریه به سایر کشورها صادر می‌شود باید نسبت به سایر محصولات از قیمت کمتر و کیفیت بیشتری برخوردار باشد تا بازار مناسبی به دست آورد.

لازم به ذکر است که بعد از پایان جلسه، هیئت سوری از شرکت نور بهینه گستر خاورمیانه، اتصال صنعت میانه و همچنین گلخانه هوشمند پارک فاوا بازدید به عمل آوردند.

مشاور ارتباطات و امور بین‌الملل پارک همچنین با بیان اینکه پارک فاوا آمادگی همکاری برای ایجاد خط تولید محصول در کشور سوریه را دارد، خاطرنشان کرد: برخی شرکت‌های عضو پارک فاوا از جمله شرکت نور بهینه گستر خاورمیانه، آمادگی ایجاد خط تولید در سایر کشورها را دارند.

آقای عون، رئیس شرکت S&S کشور سوریه ضمن معرفی خود، به تمجید از محصولات فناور پارک پرداخت و مهمترین نیازمندی طرف سوری را حوزه امنیت سایبری عنوان کرد و گفت: دمشق در دوره بازسازی پس از جنگ قرار دارد و هدف این است که از تجارب و محصولات پارک برای بازسازی شهر و جامعه استفاده کرده و دانش حوزه آی.سی.تی بومی‌سازی شود. برای دستیابی به نتایج بهتر و فروش بیشتر محصولات، دو طرف می‌بایست روش جدیدی را در همکاری با یکدیگر به کار گیرند.

رئیس شرکت S&S بازار حوزه آی.سی.تی و سایبری در سوریه را تازه‌تأسیسی عنوان کرد و ادامه داد: طی سفرهایی که به جمهوری اسلامی ایران داشتم، متوجه شدم که ایران در حوزه آی.سی.تی

آیین تودیع رئیس سابق و معارفه سرپرست جدید پارک فاوا برگزار شد

دامغانی زاده، هدف اصلی را صیانت از برند پارک فاوا، طبقه بندی اولویت ها و نیازها و رسیدگی به مسائل و توسعه شعب پارک را عنوان کرد. مهندس قنبرپور همچنین فعالیت در راستای توسعه شبکه ملی اطلاعات را یکی از اولویت های اصلی خود برشمرد. لازم به ذکر است؛ مهندس قنبرپور دارای مدرک کارشناسی ارشد مدیریت کارآفرینی از دانشگاه تهران است و از اسفند سال ۱۴۰۰ با حکم دکتر زارع پور به عنوان مشاور وزیر، رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی و شرکت خدمات هوایی پیام مشغول به فعالیت است.

آیین تودیع دکتر محمدجعفر صدیق دامغانی زاده و معارفه مهندس اکبر قنبرپور به عنوان سرپرست پارک فاوا روز شنبه ۱۱ شهریورماه ۱۴۰۲ برگزار شد. مراسم معارفه سرپرست جدید پارک فاوا با حضور آقای اشرف، مدیرکل حوزه وزارتی وزارت ارتباطات و نیز جمعی از معاونین و مدیران پارک فاوا در سالن شورای پارک برگزار شد. در این مراسم دکتر محمدجعفر صدیق دامغانی زاده ضمن تبریک و خوشامدگویی، به معرفی وضعیت فعلی و روند پیشرفت پارک فاوا پرداخت. در ادامه مهندس اکبر قنبرپور ضمن تشکر از زحمات دکتر صدیق

پارک فاوا در نمایشگاه «روایت خدمت» حضور یافت

این نمایشگاه بسیاری از وزارتخانه ها آخرین دستاوردهای خود را به معرض عموم گذاشته اند. لازم به ذکر است؛ نمایشگاه «روایت خدمت» از ۴ تا ۷ شهریورماه هر روز از ساعت ۸ الی ۱۵ در محل دائمی نمایشگاه های بین المللی تهران آماده بازدید علاقه مندان است.

همزمان با هفته دولت، نمایشگاه روایت خدمت (وعده، وفا) به منظور روایت خدمات و دستاوردهای دو ساله دولت مردمی روز شنبه ۴ شهریورماه ۱۴۰۲ افتتاح شد و پارک فاوا در آن حضور یافت.

اولین نمایشگاه روایت خدمت (وعده، وفا) با هدف روایت خدمات و دستاوردهای دولت در دو سال اخیر در محل نمایشگاه بین المللی تهران با حضور غلامحسین اسماعیلی، رئیس دفتر رئیس جمهور؛ ناصر کنعانی، سخنگوی وزارت خارجه؛ سپهر خلجی، رئیس شورای اطلاع رسانی دولت و میثم لطیفی رئیس سازمان اداری و استخدامی افتتاح شد. قرار است در حاشیه این نمایشگاه، مسئولان و اعضای دولت سیزدهم با برگزاری نشست های خبری، دستاوردهای دولت مردمی را برای بازدیدکنندگان و رسانه ها تشریح کنند. در

مراسم تکریم رئیس سابق پارک فاوا با حضور رؤسای شرکتهای فناوری فاوا برگزار شد

در ادامه مهندس قنبرپور، مشاور وزیر و سرپرست پارک فاوا به همکاران پارک و نمایندگان و مدیران عامل شرکتهای حاضر در جلسه خوشامد گفت و از زحمات دکتر صدیق دامغانی زاده تقدیر کرد و ادامه داد: ایشان یکی از معماران پارکهای علم و فناوری در کشور و جزو پرچمداران اصلی توسعه پارکهای علم و فناوری در کشور هستند که امروز برکات آن را شاهد هستیم.

وی یادآور شد: پیشرفتهایی که در حوزه فناوری و توسعه تکنولوژی، شرکتهای دانش بنیان و استارتآپها اتفاق افتاد، از برکات کارهایی است که در دهه هشتاد در عین گمنامی انجام شد. در زمانی که مسئولین ما نمی دانستند که پارک علم و فناوری چه هست، دکتر صدیق و سایر دوستان در برنامه پنجساله چهارم، ماده ۴۷ را گنجانند و برای اولین بار اسمی از پارکهای علم و فناوری در اسناد بالادستی ذکر شد. برای زحماتی که دکتر صدیق برای پارک فاوا و توسعه کل پارکها در کشور کشیدند و همیشه از آنها حمایت کردند، جای قدردانی و تشکر وجود دارد. امیدواریم که این توفیق وجود داشته باشد تا بتوانیم از تجربیات ایشان استفاده کنیم. مشاور وزیر و سرپرست پارک فاوا با اشاره به علت ایجاد پارکهای تخصصی ذیل وزارتخانههای تخصصی بعد از توسعه پارکهای استانی خاطرنشان کرد: پارکهای تخصصی که به واسطه وزارتخانههای تخصصی ایجاد شدند، مأموریت مشخص و ویژه‌ای

مراسم تکریم و قدردانی از تلاشها و زحمات دکتر محمدجعفر صدیق دامغانی زاده، رئیس سابق پارک فاوا روز شنبه ۱۸ شهریورماه ۱۴۰۲ با حضور کارکنان پارک و مدیران عامل شرکتهای عضو پارک فاوا در سالن جلسات برگزار شد.

در ابتدای این مراسم جمعی از همکاران پارک فاوا خاطراتی را از حضور در پارک و همکاری با دکتر صدیق دامغانی زاده عنوان کردند. در ادامه مهندس محسن ابویی، رئیس هیئت مدیره شرکت اتصال صنعت میانه به نمایندگی از شرکتهای حاضر در جلسه از برگزاری این مراسم و تلاشهای دکتر صدیق دامغانی زاده برای توسعه و گسترش پارک فاوا و تعاملات مثبت با شرکتهای قدردانی کرد.

در ادامه دکتر صدیق دامغانی زاده ضمن تشکر از افراد حاضر در جلسه گفت: من توفیق داشتم که چهار سال در وزارت ارتباطات مأمور باشم و خدمت کنم. در این چهار سال تمام همکاران و شرکتهای عضو پارک تلاش کردند تا «نبودی» را «بود» کنند. پارک فاوا امروز حاصل زحمت تمامی همکاران است.

وی افزود: امروز من برای خداحافظی در این جلسه حاضر شدم و از حضور همه اعضای حاضر در جلسه سپاسگزارم. مهندس قنبرپور فردی پارک دان، جوان، پرانرژی و کاربلد است. برای ایشان آرزوی موفقیت می کنم و امیدوارم که شاهد موفقیتهای روزافزون خانواده پارک فاوا باشم.

یک فیزیک نیست، بلکه یک سازوکار است که باید کمک کند تا شرکت‌ها رشد کنند. ما هم به عنوان یک نهاد زیرمجموعه وزارت ارتباطات باید تلاش کنیم که رشد شرکت‌ها سرعت پیدا کند و در راستای اهداف و سیاست‌ها باشد تا بتواند بازارهای جدیدی را برای شرکت‌ها فراهم کند.

مهندس قنبرپور در پایان به تعامل شکل نگرفته بین پارک فاوا و فرودگاه پیام اشاره کرد و گفت: آنچه که امروز آن را فرصت می‌بینم، ظرفیت‌هایی است که فرودگاه پیام در شناخت پارک فاوا از آن غفلت کرده است و برعکس. لذا در راستای تحقق تعامل پارک فاوا با فرودگاه پیام، از همکاران و شرکت‌های عضو پارک دعوت می‌کنم تا فرصت‌ها، امکانات، فضا و تجهیزات فرودگاه پیام را ببینند. فضای توسعه فرودگاه پیام برای کارهای تولیدی و واردات خیلی بزرگتر از پارک فاوا است اما آنچه که در آنجا نیست، در پارک فاوا قرار دارد و آن جریان توسعه فناوری و نوآوری است و این دو تکمیل‌کننده یکدیگر خواهند بود.

لازم به ذکر است؛ در پایان مراسم لوح تقدیر و هدایایی به رسم یادبود توسط مهندس قنبرپور، سرپرست پارک فاوا؛ مهندس یزدان‌پناه، معاون توسعه فناوری؛ دکتر حفیظی، معاون توسعه سرمایه انسانی و مدیریت منابع و مهندس جعفری، مدیر مرکز توسعه واحدهای فناور به دکتر صدیق دامغانی‌زاده اعطا شد.

داشتند. در واقع وزارتخانه اختیار جهت‌دهی و تنظیم‌گری را دارد و فعالیت‌های پارک نیز معطوف به نیازهای آن وزارتخانه است. مهندس قنبرپور ادامه داد: در حال حاضر اولویت وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات توسعه شبکه ملی اطلاعات و فیبر در کشور است و این مگا پروژه، تجهیزات و خدمات زیادی را ذیل خودش نیاز دارد. لذا باید فعالیت‌ها و برنامه‌های پارک فاوا و شرکت‌های عضو آن که مورد حمایت وزارت ارتباطات قرار دارد، معطوف بر نیازهای این وزارت باشد. از سوی دیگر، سازمان‌هایی مانند سازمان تنظیم، شرکت زیرساخت، سازمان فناوری اطلاعات، شرکت پست، سازمان فضایی و سایر سازمان‌هایی که زیرمجموعه این وزارت فعالیت می‌کنند، موظفند تا از شرکت‌های فناوری که ما از آن‌ها حمایت کردیم تا در راستای اولویت‌های وزارتخانه گام بردارند، تأمین تجهیزات نمایند.

وی افزود: شکل برنامه‌ها و مواردی که تاکنون توسط دکتر صدیق با توجه به شناخت و اشرافی که به قوانین دارند ایجاد شده است، باید حفظ گردد اما فعالیت‌ها و برنامه‌های پارک باید معطوف به نیازهای وزارت ارتباطات جهت‌دهی شود. با این وجود، اگر بتوانیم نیازهای داخلی کشور را تأمین کنیم، قطعاً می‌توانیم در راستای نیازهای کشورهای منطقه گام برداریم.

مشاور وزیر و سرپرست پارک فاوا یادآور شد: پارک فاوا فقط

در جلسه با دانشگاه خاراگ؛

زمینه‌های همکاری دو جانبه میان پارک فاوا و دانشگاه ایالتی خاراگ تاجیکستان ارزیابی شد

نشست مقدماتی در خصوص بررسی و شناسایی زمینه‌های همکاری متقابل میان دانشگاه خاراگ و پارک فناوری اطلاعات و ارتباطات (فاوا) روز شنبه برابر با ۴ شهریورماه ۱۴۰۲ برگزار شد. در ابتدای جلسه، دکتر عباس قنبری باغستان، مشاور ارتباطات و امور بین‌الملل پارک فاوا ضمن خوشامدگویی به اعضای حاضر در جلسه، به معرفی پارک فاوا پرداخت و گفت: پارک فاوا به عنوان یک پارک ملی و با چشم انداز بین‌المللی در سال ۱۳۹۶ زیرمجموعه وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات

در ادامه خانم محمدایازوا در خصوص امکانات، گزنت‌ها، فناوری‌ها و مراکز نوآوری این دانشگاه گفت: دانشگاه خاراگ و به ویژه مرکز نوآوری آن به واسطه بانک جهانی و وزارت علوم تاجیکستان حمایت می‌شود و ایده‌های جدید دانشجویان در زمینه راه‌اندازی کسب و کارهای جدید مورد حمایت این نهادها قرار می‌گیرد. در ادامه دکتر قنبری باغستان با اشاره به اهمیت مرکز نوآوری دانشگاه خاراگ و اینکه این مرکز می‌تواند مرکز ثقل همکاری بین دو طرف باشد، خاطرنشان کرد: در صورتیکه مرکز نوآوری دانشگاه خاراگ ایده و فکر قابلی تأملی داشته باشد که بتواند در آینده تبدیل به محصول شود، پارک فاوا ممکن است بتواند به صورت مشترک از آن حمایت خواهد کرد.

در پایان جلسه مقرر شد که مرکزی نوآوری این دانشگاه ایده‌های جدید خود در حوزه آی.سی.تی را با پارک فاوا به اشتراک بگذارد و از این طریق زمینه‌های همکاری بیشتر خصوصاً در خصوص فروش محصولات شرکت‌های عضو پارک در کشور تاجیکستان بررسی شود. لازم به ذکر است در این جلسه خانم افسانه محمدایازوا، معاون امور بین‌الملل دانشگاه خاراگ؛ خانم لولا گولامادشووا، مدیر گروه پروژه‌های بین‌المللی در زمینه آموزش دانشگاه خاراگ؛ خانم ماردونوا توجی، متخصص پروژه‌های بین‌المللی در زمینه آموزش دانشگاه خاراگ؛ دکتر عباس قنبری باغستان، مشاور ارتباطات و امور بین‌الملل پارک فاوا؛ خانم مینا راستی، کارشناس روابط عمومی و امور بین‌الملل و خانم شیوا فرضی، کارشناس امور بین‌الملل پارک فاوا حضور داشتند.

تأسیس شد. هدف اصلی این پارک حمایت از شرکت‌های فناور و کسب و کارهای فعال در حوزه آی.سی.تی است. پارک فاوا با هدف بین‌المللی‌سازی در چند سال اخیر، روابط مؤثری را با کشورهای حوزه آفریقا (تونس، نیجریه، مالی، سنگال، الجزایر...) و کشورهای حوزه آسیا مانند سوریه، افغانستان و روسیه ایجاد کرده که برخی از آن‌ها منجر به عقد تفاهم‌نامه همکاری شده است.

مشاور ارتباطات و امور بین‌الملل پارک فاوا ادامه داد: در حال حاضر پارک فاوا دارای سه شعبه فعال در ایران است. در سایت البرز که شعبه اصلی پارک است، ۷۲ شرکت، در سایت مشهد ۱۷ شرکت و در سایت سمنان ۱ شرکت عضو هستند. علاوه بر این، پارک فاوا در حال احداث شعب بیشتر در بقیه استان‌های ایران است.

در ادامه این نشست خانم افسانه محمد ایازوا، معاون روابط بین‌الملل این دانشگاه ضمن معرفی همکاران حاضر در جلسه، ایجاد روابط دانشگاه خاراگ با پارک فاوا را حائز اهمیت دانست و گفت: خاراگ اولین دانشگاه در استان خود مختار بدخشان است که از بدو تأسیس تاکنون خدمات ارزنده ملی و فراملی ارائه داده است و متخصصین و نخبگان زیادی را فارغ‌التحصیل کرده است. این دانشگاه در حال حاضر دارای ۸ دانشکده و ۱۹ گروه آموزشی و بیش از ۴۰۰۰ دانشجو است. دانشگاه خاراگ و در کل کشور تاجیکستان به توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات نیاز دارد و به همین دلیل آمادگی خود را برای همکاری متقابل با پارک فاوا اعلام می‌کنیم.

در دومین جلسه کارگروه توسعه تعاملات بین‌المللی وزارت؛

درس‌آموخته‌های اکو و فرصت‌های پیش‌رو در بریکس بررسی شد

مرکز همکاری‌های تخصصی و مطالعات راهبردی بین‌الملل وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات بود.

در دومین جلسه کارگروه توسعه تعاملات بین‌المللی نمایندگانی از پارک فناوری اطلاعات و ارتباطات، شرکت ارتباطات زیرساخت، سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی، سازمان فناوری اطلاعات ایران، پست بانک ایران، شرکت ملی پست جمهوری اسلامی ایران، سازمان فضایی ایران، پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات، پژوهشگاه فضایی ایران، منطقه ویژه اقتصادی و فرودگاه پیام، مؤسسه فرهنگی و ورزشی پیام و... حضور داشتند.

دومین جلسه کارگروه توسعه تعاملات بین‌المللی روز سه‌شنبه ۲۱ شهریورماه ۱۴۰۲ با هدف بررسی درس‌آموخته‌های اکو و فرصت‌های پیش‌رو در بریکس در محل وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات برگزار شد.

این جلسه با هدف هم‌افزایی، هم‌اندیشی و تبادل نظر مشاورین شرکت‌ها و سازمان‌های تابعه در خصوص درس‌آموخته‌های اکو و فرصت‌های پیش‌رو در بریکس تشکیل شد.

ریاست دومین جلسه کارگروه توسعه تعاملات بین‌الملل برعهده خانم موسوی، مشاور وزیر در امور بانوان و نماینده

معرفی محصولات شرکت‌های فناور عضو پارک

بسته برگزاری مجامع پایا؛ محصولی از شرکت آرمان درخشان پایا

سیستم مانیتورینگ رک و اتاق سرور؛ محصولی از شرکت آرشین آذر مهر فن آور

سامانه کنترل از راه دور RTU؛ محصول شرکت آرشین آذر مهر فن آور

سامانه کنترل از راه دور RTU؛ محصول شرکت آرشین آذر مهر فن آور

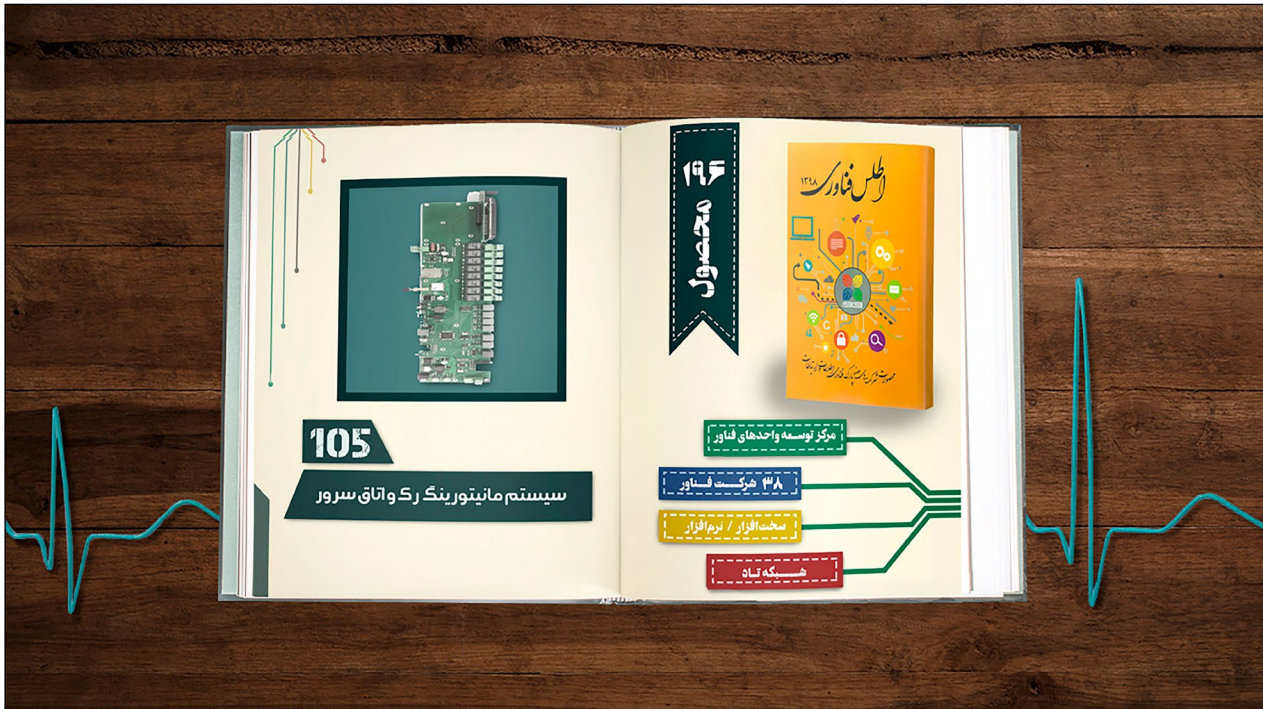

امنیتی و یا آژیر و آل سی دی برای نمایش لحظه‌ای زمان، دما و رطوبت و سنسور های متصل و بروز رسانی خودکار زمان و تاریخ در صورت وجود سیم کارت است. این محصول موفق به کسب عنوان دانش بنیان در طراحی و تولید سیستم کنترل و مانیتورینگ RTU شده و خانه‌های هوشمند، مرغداری‌ها و دامداری‌ها، سیستم‌های آبیاری هوشمند، کنترل مخازن، کنترل اتاق سرور مشتریان اصلی این سامانه هستند. همچنین سیستم مدیریت هوشمند زینو شرکت آرشین با قابلیت یکپارچه سازی با سایر سیستم‌های هوشمند و در بستر پروتکل‌های استاندارد LON, KNX, TCP/IP و ... امکانات متمایزی را در اختیار صاحبان صنایع قرار می‌دهد.

سامانه کنترل از راه دور RTU برای جمع آوری داده، پردازش اطلاعات و ارسال آن به مرکز کنترل و مانیتورینگ به کار می‌رود. سامانه کنترل از راه دور RTU با نام تجاری Zino، محصولی از شرکت آرشین است که با سخت افزار هوشمند، مجهز به انواع برش های ورودی آنالوگ و دیجیتال جهت اتصال به از سنسورهای دما، رطوبت، ولتاژ، دود، وضعیت در، تشخیص نشتی آب، سیستم کنترل، دسترسی و نیز پورت‌های خروجی برای صدور فرامین بهینه است.

Zino مجهز به بستر ارتباطی GSM و GPRS برای ارسال گزارش و هشدارهای سیستمی از طریق پیام کوتاه و شبکه GPRS، خروجی برای سنسور دود و لرزش برای اتصال به سیستم حریق،

سیستم مانیتورینگ رک و اتاق سرور؛ محصولی از شرکت آرشین آذر مهر فن آور

دمای داخلی رک و تعریف سه محدوده دمایی با سه خروجی رله، اتصال دو سنسور دمای یک سیمه و یک سنسور دما و رطوبت یک نیمه دیجیتال و امکان افزایش طول کابل تا ۲۰ متر را دارد. از ویژگی‌های دیگر این محصول، مانیتورینگ و کنترل رطوبت، تعیین محدوده عملکرد و رله خروجی، داشتن چهار ورودی دیجیتال برای تشخیص باز شدن در، دود، لرزش و نشی آب، امکان اتصال چند سنسور به هر ورودی و خروجی رله برای روشنایی داخل رک در صورت باز شدن در از طریق رمز و یا کارت دستگاه جانبی و یا فرمان اپراتور است. این محصول قابل ارائه روی سیستم پایش و کنترل رک یک نرم افزار وب پایه است که بدون نیاز به نصب، روی همه پلتفرم‌های کامپیوتری قابل اجراست.

سیستم مانیتورینگ رک و اتاق سرور امکان پایش شرایط محیطی را فراهم می‌آورد.

سیستم مانیتورینگ رک و اتاق سرور محصولی از شرکت آرشین آذر مهر فن آور است. این محصول از چهار ماژول اصلی مانیتورینگ و کنترل، برنامه ریزی روزانه و گزارش گیری و اخطار در محیط گرافیکی کاربر پسند و سه بعدی ایجاد شده است و اطلاعات شرایط محیطی را در هر رک و فضای اطراف آن جمع‌آوری کرده و انواع عملیات هشدار، نمودارگیری و مشاهده تاریخیچه را انجام می‌دهد.

همچنین سیستم مانیتورینگ رک و اتاق سرور، قابلیت مانیتورینگ وضعیت سیستم، اعمال تنظیمات از طریق پیامک، امکان غیر فعال کردن گزارش‌ها، مانیتورینگ و کنترل پلکانی

بسته برگزاری مجامع پایا؛ محصولی از شرکت آرمان درخشان پایا

از ویژگی‌های دیگر این محصول، استخراج خودکار مغایرت‌ها، رفع مغایرت آرای مخدوش به‌سیله اپراتور، کنترل ارائه هدایا به حاضران و فعالیت در بستر محلی (LAN) و سیستم عامل ویندوز است.

همچنین این سامانه، امکان اجاره نرم‌افزار و سخت‌افزار لازم و تأمین نیروی انسانی متخصص برای برگزاری مجمع را داراست.

بسته برگزاری مجامع پایا، اتوماسیون ماشینی برگزاری مجامع عمومی است.

بسته برگزاری مجامع پایا محصول شرکت آرمان درخشان پایاست. این نرم‌افزار، قابلیت خودکارسازی پذیرش و احراز هویت شرکت‌کنندگان، شمارش مکانیزه آرای انتخابات، نمایش زنده اطلاعات روی پرده‌های نمایش و بایگانی دیجیتال اطلاعات را دارد.

بخش عربى

المهندس قنبرپور المشرف الجديد على حديقة فاوا:
المحور الرئيس لنشاطات الحديقة سيتمحور حول
احتياجات شبكة المعلومات الوطنية

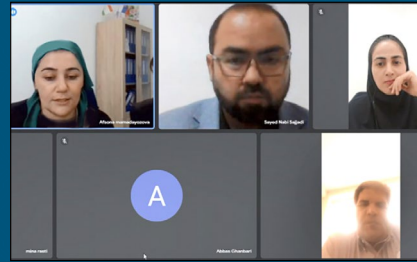
الاجتماع الثاني لفريق عمل تطوير العلاقات الدولية
بالوزارة:
تمت مراجعة الدروس المستفادة من منظمة
التعاون الاقتصادي والفرص القادمة في البريكس

زيارة وفد تكنولوجي من القطاع الخاص السوري إلى
حديقة فاوا

و أقيم حفل تكريم الرئيس السابق لحديقة فاوا
بحضور رؤساء الشركات التكنولوجية

في اجتماع مع جامعة خاراك:
تم تقييم مجالات التعاون الثنائي بين حديقة
وجامعة خاراك الحكومية في طاجيكستان

حديقة تكنولوجيا المعلومات والاتصالات

■ مقدمة

إنشاء حدائق للعلوم والتكنولوجيا هو أحدث نهج قائم على المعرفة والتكنولوجيا اعتمده البلدان في مواجهة تفعيل وتطبيق العلوم في الأعمال التجارية، وتوفير البنية التحتية لاستمرارها وتطوير الشركات الناشئة: يهدف النهج المذكور في نهاية المطاف إلى زيادة الثروة الاجتماعية من خلال تعزيز الابتكار وتوسيع نطاقه ضمن ثقافة تنافسية بين الشركات الأعضاء في كل حديقة علوم وتكنولوجيا. وفي هذا الصدد، أنشأت وزارة الاتصالات وتقنية المعلومات حديقة تكنولوجيا المعلومات والاتصالات في عام ٢٠١٧ بهدف دعم الأعمال المبتكرة والقائمة على التكنولوجيا والفاعلة في مجال تكنولوجيا المعلومات والاتصالات. كمجمع وطني، ويعتبر مجمع آي سي تي بارك حاليًا مركز التطوير التكنولوجي، حيث يزود شركات تكنولوجيا المعلومات والاتصالات المحلية بالخدمات والمرافق والمعدات.

■ القيمة

يدعم حديقة تكنولوجيا المعلومات والاتصالات جميع شركات تكنولوجيا المعلومات والاتصالات التي «حققت نجاحًا آمنًا من حيث الإنتاج وتخطط لدخول سوق تكنولوجيا المعلومات والاتصالات على المستويات المحلية والإقليمية والدولية».

■ الرؤية

تظهر العولمة في شكل التوسع في مجال التعاون الدولي للشركات الأعضاء كواحدة من أهم خطط مجمع آي سي تي بارك. وباعتبارها أول حديقة موجهة نحو السوق في البلاد، ويطمح حديقة آي سي تي بارك إلى «أن يصبح مجمع تقنية ذو مستوى عالمي، حيث يرحب بالشركات المحلية والدولية المعروفة والرائدة وأن ينطلق قدمًا كمركز تطوير تكنولوجيا معلومات واتصالات مرموق، والتواصل بشكل فعال مع الشركات ذات الصلة في الدولة». وبالنظر إلى هذه الرؤية العالمية، فبالإضافة إلى مساعدة الشركات في طريقها نحو العولمة، فإن مجمع آي سي تي بارك على استعداد تام لتوفير البنية

التحتية والخدمات الضرورية اللازمة لجذب شركات تكنولوجيا المعلومات والاتصالات الإقليمية والدولية الكبرى.

■ الرسالة والأهداف

الهدف النهائي لحديقة تكنولوجيا المعلومات والاتصالات هو جذب شركات التكنولوجيا المحلية والدولية من أجل تعزيز تصنيع منتجات تكنولوجيا المعلومات والاتصالات الحديثة، وبالتالي تسهيل وجودها في الأسواق المحلية والدولية. ولهذه الغاية، تتمثل المهمة الرئيسية لمجمع تكنولوجيا المعلومات والاتصالات في توفير «التنمية الاقتصادية والتوسع التكنولوجي للشركات، فضلًا عن زيادة قدرتها التنافسية في نهاية المطاف». فيما يلي المضامين الأخرى لرسالة المجمع:

تشجيع المشروعات الصغيرة والمتوسطة لكي تصبح مشروعات متقدمة من خلال تمكينها من دخول سلسلة التوريد المحلية والدولية لتكنولوجيا المعلومات والاتصالات

تطوير العلاقات المتبادلة الدولية لشركات التكنولوجيا الأعضاء

على المستويين الإقليمي والدولي

مساعدة شركات التكنولوجيا الأعضاء في عملية بناء الشبكات وتحديد أولويات إنتاجها بناءً على متطلبات الأسواق المحلية والدولية استقطاب المتخصصين في مجال تكنولوجيا المعلومات والاتصالات

الإيرانيين المقيمين في الخارج وتسهيل عودتهم إلى الوطن

المواقع النشطة لمجمع تكنولوجيا المعلومات والاتصالات

يستضيف حديقة تكنولوجيا المعلومات والاتصالات حاليًا ٨٨ شركة تقنية نشطة في ثلاثة مواقع الا وهي البرز، مشهد و سمنان. ويمتلك هذه المواقع الثلاثة (البرز، مشهد و سمنان) الميزات التالية:

(أ) موقع البرز (سجاد سابقًا): هو الموقع الرئيسي لحديقة تكنولوجيا المعلومات والاتصالات ويقع على بعد ٢٦ كم من طريق طهران كارج السريع في محافظة البرز حيث يستضيف الموقع ومساحته ٢٢ هكتارًا أكثر من ٤٠ مبنى سكني ومبنى مكاتب. وتعمل ٧١ شركة تقنية في هذا الموقع حاليًا.

التسويق الدولي.

(ج) الخدمات الفنية:

١ خدمات المشتريات التكنولوجية

٢ بيئة برمجية آمنة (فلتر)

٣ مركز أعمال

٤ خدمات البنية التحتية الفنية والمخبرية

٥ الخدمات التخصصية مثل الدورات التدريبية والمختبرات وورش

العمل والاستشارات المتخصصة وعقد المعارض والفعاليات

والمشاركة فيها

■ الجمهور المستهدف

يمكن لحديقة تكنولوجيا المعلومات والاتصالات أن يستضيف

مجموعة كبيرة من الشركات العاملة في مجال تكنولوجيا المعلومات

والاتصالات إذا استوفت تلك الشركات أحد الشروط التالية:

١ الشركات الناشئة والشركات الصغيرة والمتوسطة (مع خبرة

عمل لا تقل عن ٣ سنوات أو المفاهيم التكنولوجية والمبتكرة

للاتحاق بمركز التطوير التقني لدى حديقة تكنولوجيا المعلومات

والاتصالات).

٢ شركات محلية وأجنبية متطورة.

٣ شركات وطنية ودولية كبرى وذات سمعة طيبة

٤ الخريجين المحليين المتميزين والنخب الموهوبة المقيمة في

الخارج

كيفية تسجيل شركة في حديقة تكنولوجيا المعلومات والاتصالات:

يمكن للشركات العاملة في مجال تكنولوجيا المعلومات والاتصالات

التقدم بطلب للحصول على عضوية في حديقة تكنولوجيا

المعلومات والاتصالات من خلال الدعوة السنوية للعضوية. يتم

الإعلان عن الدعوة من خلال الموقع الرسمي للمجمع ويمكن

الوصول إليه عن طريق الموقع التالي:

<http://ictpark.ir/ar>

العضوية في حديقة تكنولوجيا المعلومات والاتصالات ممكنة

فقط من خلال دعوة عامة، وبعد المرور بعملية التقييم التقني

والعلمي التي يجريها فريق من الخبراء.

(ب) موقع مشهد: تم إطلاق هذا الموقع في عام ٢٠١٨ في

مبنى بنك بوسنت الواقع في جادة الخيام. المبنى المكون من

عشرة طوابق، والذي يشغل مساحة ٣٠٠٠ متر مربع وهو متاح

للشركات الأعضاء بجميع المرافق. يوجد حاليًا ١٧ شركات تقنية

تعمل في هذا الموقع.

(ج) موقع سمنان: تم افتتاح فرع سمنان لحديقة تكنولوجيا

المعلومات والاتصالات في أغسطس ٢٠٢١ مع نهج دعم التدريبات

القائمة على المهارة وإنشاء شركات التكنولوجيا وإنشاء مسرعات

في مجال تكنولوجيا المعلومات والاتصالات والفضاء وإنتاج

المحتوى الرقمي. تبلغ مساحة هذا الفرع حوالي ٥٠٠٠ متر، حيث

يتعلق أكثر من ٢٠٠٠ متر مساحة منها ب أعمال مشتركة ودروس

تدريبية ومساحات لتأسيس الشركات.

■ الخدمات المتوفرة

يمكن للشركات العاملة في حديقة تكنولوجيا المعلومات

والاتصالات الاستفادة من مجموعة واسعة من الخدمات، بدءًا

من الخدمات العامة والأساسية إلى الخدمات العلمية والمحددة،

وإلى الخدمات التقنية والتسهيلية. ومن أهم هذه الخدمات ما يلي:

(أ) الخدمات العامة والأساسية

١ خدمة إقامة عالية الجودة: متوفرة في موقعي البرز ومشهد

٢ المنشأة: سكرتارية وحماية وأمن واتصالات ومساحات مشتركة

٣ التمويل: خدمات رأس المال للمشاريع التجارية والقروض

المصرفية وصندوق الأبحاث والتكنولوجيا وخدمات الوساطة

لصندوق الابتكار والازدهار.

(ب) الخدمات المتخصصة

١ خدمات الاستشارات الإدارية: الاستشارات المالية والتأمينية

والقانونية وخدمات الوساطة في البورصة وخدمات التدريب

٢ خدمات الاستشارات التجارية: استشارات العلامات التجارية

والتسويق المحلي وزيادة رأس المال والتسويق التجاري.

٣ خدمات الاستشارات الدولية: الحصول على براءات الاختراع

والحصول على المعايير والشهادات الدولية وتسهيل عملية

المهندس قنبربور المشرف الجديد على حديقة فاوا:

المحور الرئيس لنشاطات الحديقة سيتمحور حول احتياجات شبكة المعلومات الوطنية

وأشار المهندس قنبربور إلى الأنشطة الجيدة التي تمت في حديقة فاوا، وتابع: يجب الحفاظ على البرامج والأليات التي تم وضعها في الحديقة حتى الآن، ولكن يجب أن تكون أنشطة وبرامج الحديقة موجبة لاحتياجات وزارة الاتصالات. ومع ذلك، إذا تمكنا من تلبية الاحتياجات المحلية للبلاد، فيمكننا بالتأكد اتخاذ خطوات تتماشى مع احتياجات بلدان المنطقة. وتابع المهندس قنبربور أن تطوير التقنيات المتعلقة بالاقتصاد الرقمي هو هدف آخر لوزارة الاتصالات وتكنولوجيا المعلومات، وأشار إلى أنشطة شركات التكنولوجيا في هذا المجال، وأضاف: ما يجب تنفيذه ومعالجته هو التطوير لسوق هذه الشركات داخليا وخارجيا. ولذلك فإن تطوير الأسواق الإقليمية والدولية للشركات يعد أيضا من بين البرامج ذات الأولوية للحديقة.

وذكر مستشار الوزير والمشرف على حديقة فاوا: إن الحديقة ليست مجرد بنية تحتية مادية، بل هي آلية من شأنها أن تساعد الشركات على النمو. وباعتبارنا هيئة تابعة لوزارة الاتصالات، يجب علينا أن نحاول تسريع نمو الشركات وأن يتماشى مع الأهداف والسياسات من أجل توفير أسواق جديدة للشركات.

وأوضح المشرف الجديد على حديقة فاوا، في معرض إشارته إلى الأنشطة التي حققها هذه الحديقة حتى الآن على الساحة الإقليمية والدولية، أن حديقة فاوا لها ثلاثة أهداف رئيسة تتماشى مع تفاعلها الدولي: تنمية السوق الخارجية للشركات الأعضاء في الحديقة وتصدير منتجاتها، ونقل التكنولوجيا إلى الدول التي تحتاج إلى التكنولوجيا. وتبادل الخبرات مع الدول الأخرى من أجل إنشاء حدائق التكنولوجيا. وأشار المهندس قنبربور رئيس المطار والمنطقة الاقتصادية الخاصة ببيام في نفس الوقت، إلى ضرورة التفاعل بين حديقة فاوا والمنطقة الاقتصادية الخاصة ببيام وقال: ما أراه اليوم فرصة هي القدرات التي أهلها مطار ببيام في الاعتراف بحديقة فاوا والعكس صحيح. لذلك، من أجل تحقيق التفاعل بين حديقة فاوا ومطار ببيام، أدعو الزملاء والشركات الأعضاء في الحديقة لرؤية الفرص والمرافق والمساحة والمعدات في مطار ببيام. يتمتع مطار ببيام بمساحة تطوير أكبر بكثير من فاو بارك لأعمال الإنتاج والاستيراد. ولكن ما لا يتمتع به مطار ببيام، تمتلكه حديقة فاوا، وهو تدفق التطور التكنولوجي والابتكار، وهذان الاثنان سوف يكمل كل منهما الآخر.

وأشار المهندس قنبربور مستشار الوزير والمشرف الجديد على حديقة فاوا إلى سبب إنشاء الحدائق المتخصصة وقال: الحدائق المتخصصة التي تم إنشاؤها تحت إشراف وزارات محددة (بما في ذلك وزارة الاتصالات ووزارة البترول وغيرها) لها مهمة محددة وخاصة. وفي الواقع، تتمتع هذه الوزارات بسلطة توجيه وتنظيم أنشطة الحديقة، وبالتالي فإن أنشطة حديقة فاوا ستتركز على الاحتياجات الرئيسية لوزارة الاتصالات وتكنولوجيا المعلومات من الآن فصاعداً.

وتابع المهندس قنبربور في حديث مع مجلة فاوا الشهرية، الجهاز الإعلامي لحديقة تكنولوجيا المعلومات والاتصالات: في الوقت الحالي أولوية وزارة الاتصالات وتكنولوجيا المعلومات هي تطوير شبكة المعلومات الوطنية وتطوير الإنترنت الثابت عالي السرعة يعتمد على الألياف في البلاد، ويحتاج هذا المشروع العملاق إلى الكثير من المعدات والخدمات الخاصة به. ولذلك فإن أنشطة وبرامج حديقة فاوا وشركات التكنولوجيا القائمة أو أعضائها، والتي تدعمها وزارة الاتصالات، يجب أن تهدف إلى تلبية احتياجات هذه الوزارة.

كما أكد على أهمية التقارب والتأزر بين كافة منظمات ومؤسسات الدولة، وخاصة المنظمات التابعة لوزارة الاتصالات، بما يتماشى مع تحقيق الشبكة الوطنية للمعلومات، وأضاف: ومن ناحية أخرى، فإن منظمات مثل الهيئة التنظيمية، ومطار ببيام، وشركة البنية التحتية، ومنظمة تكنولوجيا المعلومات، وشركة البريد، ومنظمة الفضاء وغيرها من المنظمات التي تعمل تحت هذه الوزارة، تلتزم بدعم شركات التكنولوجيا التي تتماشى مع أولويات هذه الوزارة، حيث تكون هذه المنظمات مصدرا لتوريد معداتها وكذلك سوقا لمنتجاتها التكنولوجية.

زيارة وفد تكنولوجي من القطاع الخاص السوري إلى حديقة فاوا

في حديقة فاوا، أكثر من ١٩٦ منتجاً منها ٧٤ منتجاً تعتمد على مؤشرات فنية وعامة مثل عمق التكنولوجيا والجودة المناسبة والسعر الجيد وغيرها لتسويقها على المستوى الإقليمي والدولي. واستمراراً لهذا اللقاء تم عرض قائمة مختارة من منتجات الشركات التكنولوجية لحديقة فاوا، بما في ذلك جميع أنواع أجهزة المودم المستخدمة في شركات الهاتف المحمول، والسبورات التعليمية الذكية، وبوابات المرور، وبرنامج مكافحة الفيروسات (بادويش) وغيرها.

كما قديم فروع حديقة فاوا و ذكر تفاصيل عن الخدمات التي تقدمها حديقة فاوا والأنشطة العالمية التي نفذتها خلال العام الماضي ومشاريع حديقة فاوا وغيرها.

واعتبر التعاون مع الدول الإسلامية في المنطقة من أولويات حديقة فاوا، وأدرج بيع منتجات شركات حديقة فاوا ومنح التمثيل في سوريا، فضلاً عن مقترحات الجانب السوري، ضمن محاور التعاون بين الجانبين.

كما أوضح مستشار الاتصالات والشؤون الدولية بحديقة فاوا أنها

قام وفد تقني من القطاع الخاص السوري برئاسة السيد عون بزيارة حديقة تكنولوجيا المعلومات والاتصالات يوم الخميس وتباحث مع المسؤولين في هذه الحديقة.

في بداية هذا اللقاء وبعد مقطع تعريف عن الحديقة قام الدكتور عباس قنبري باغستان مستشار الاتصالات والشؤون الدولية لحديقة فاوا أثناء التعريف بالحديقة والمتواجدين في اللقاء، بشرح طبيعة الحديقة وإمكانياتها وأضاف: تعمل حديقة فاوا تحت إشراف وزارة الاتصالات وتكنولوجيا المعلومات الإيرانية وهي حديقة متخصصة في مجال تكنولوجيا المعلومات والاتصالات.

كما قدم شرحاً عن الشركات المتواجدة في الحديقة وأضاف: الشركات المستقرة في الحديقة هي شركات كبيرة ولها سوق وطني. ونحن في حديقة فاوا نساعد هذه الشركات على التطور بشكل أكبر والاستعداد للعمل على الساحة الإقليمية والدولية. وبطبيعة الحال، فإن معظم الشركات المستقرة في الحديقة على استعداد تام لدخول الأسواق العالمية.

وتابع الدكتور القنبري: حالياً لدى شركات التكنولوجيا المتواجدة

و تتمتع بتجارب قيمة في هذا الحقل. وذكر: نظراً لوجود فجوات في مجال تكنولوجيا المعلومات والاتصالات في سوريا، فإن الهدف الأساس لهذه الشركة هو الاستفادة من تجارب حديقة فاوا لتطوير منتجات تكنولوجيا المعلومات والاتصالات في سوريا.

كما ذكر المهندس عامر، عضو مجلس إدارة شركة S&S، في هذا الاجتماع: نظراً لأن القوى العاملة أخص في سوريا وتكلفة إنتاج المنتجات في هذا البلد لديها تعريفة أقل، فمن الممكن نقل المعرفة بالأجهزة والبرمجيات لحديقة فاوا إلى سوريا وتصدير المنتج النهائي في سوريا إلى بلدان أخرى. وبالطبع فإن المنتج الذي يتم تصديره من سوريا إلى الدول الأخرى يجب أن يكون سعره أقل وجودة أعلى من المنتجات الأخرى حتى يحصل على سوق مناسب. تجدر الإشارة إلى أنه بعد انتهاء اللقاء قام الوفد السوري بزيارة شركة «نور بهينه گستر خاور ميانه» و شركة «اتصال صنعت ميانه» وأيضاً دفيئة حديقة فاوا الذكية.

مستعدة للتعاون في إنشاء خط إنتاج في سوريا، وأشار إلى أن بعض الشركات الأعضاء في الحديقة ومن بينها شركة «نور بهينه گستر خاورميانه» مستعدة لإنشاء خط إنتاج في جميع بلدان.

وأشاد السيد عون رئيس شركة S&S في سوريا، أثناء التعريف عن نفسه، بمنتجات حديقة فاوا، واعتبر أن أهم متطلبات الجانب السوري هو الأمن السيبراني. وقال: دمشق في مرحلة إعادة الإعمار بعد الحرب، والهدف هو الاستفادة من تجارب ومنتجات الحديقة لإعادة إعمار المدينة والمجتمع وتوطين المعرفة في مجال تكنولوجيا المعلومات والاتصالات. ومن أجل تحقيق نتائج أفضل وبيع المزيد من المنتجات، يجب على الطرفين استخدام أسلوب جديد بالتعاون مع بعضهما البعض.

ووصف رئيس شركة S&S، سوق تكنولوجيا المعلومات والاتصالات والسوق السيبراني في سوريا بأنه حديث النشأة وتابع: خلال رحلاتي إلى جمهورية إيران الإسلامية، أدركت أن إيران لديها مستوى أعلى من الوعي في مجال تكنولوجيا المعلومات والاتصالات

الاجتماع الثاني لفريق عمل تطوير العلاقات الدولية بالوزارة؛

تمت مراجعة الدروس المستفادة من منظمة التعاون الاقتصادي
والفرص القادمة في البريكس

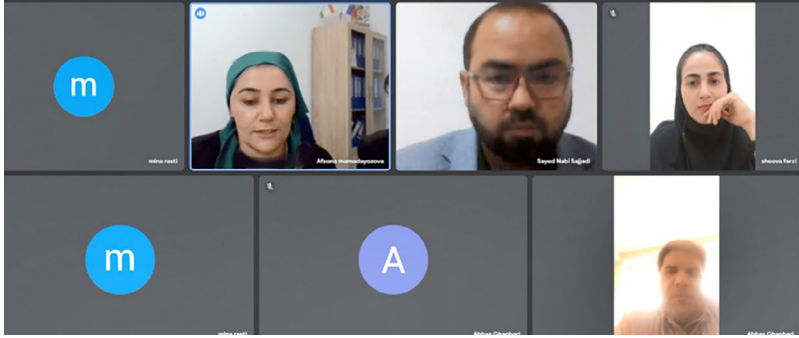
الدولية التابع لوزارة الاتصالات وتكنولوجيا المعلومات. وفي الاجتماع الثاني لمجموعة العمل لتطوير التفاعلات الدولية، شارك ممثلون عن حديقة تكنولوجيا المعلومات والاتصالات، وشركة البنية التحتية للاتصالات، ومنظمة الاتصالات التنظيمية والإذاعة، ومنظمة تكنولوجيا المعلومات الإيرانية، وبنك البريد الإيراني، والمؤتمر شركة البريد الوطنية لجمهورية إيران الإسلامية، ومنظمة الفضاء الإيرانية، ومعهد أبحاث الاتصالات والتكنولوجيا المعلومات، ومعهد أبحاث الفضاء الإيراني، والمنطقة الاقتصادية الخاصة ومطار بيام، ومعهد بيام الثقافي والرياضي، وما إلى ذلك.

انعقد الاجتماع الثاني لفريق العمل لتنمية التفاعلات الدولية يوم الثلاثاء ٢١ سبتمبر ٢٠٢٣ م، بهدف استعراض الدروس المستفادة من منظمة التعاون الاقتصادي والفرص القادمة في دول البريكس، بوزارة الاتصالات وتكنولوجيا المعلومات. أقيم هذا الاجتماع بهدف التأزر والتفكير المتبادل وتبادل آراء مستشاري الشركات والمنظمات التابعة فيما يتعلق بالدروس المستفادة من منظمة التعاون الاقتصادي والفرص القادمة في البريكس.

وترأست الجلسة الثانية لفريق العمل لتطوير التفاعلات الدولية، السيدة موسوي مستشارة الوزير لشؤون المرأة وممثلة مركز التعاون التخصصي والدراسات الاستراتيجية

في إجتماع مع جامعة خاراك؛

تم تقييم مجالات التعاون الثنائي بين حديقة وجامعة خاراك الحكومية في طاجيكستان

انعقد يوم السبت الرابع من سبتمبر الجاري اجتماع تمهيدي بشأن مراجعة وتحديد مجالات التعاون المشترك بين جامعة خاراك ومدينة تكنولوجيا المعلومات والاتصالات.

في بداية اللقاء قام الدكتور عباس قنبري باغستان مستشار الاتصال والشؤون الدولية لحديقة فاوا، أثناء ترحيبه بالأعضاء الحاضرين في الاجتماع، بتقديم حديقة فاوا وقال: تم إنشاء منتزه فاوا كحديقة وطنية بمنظور عالمي في عام

٢٠١٦ تحت إشراف وزارة الاتصالات وتقنية المعلومات. والهدف الرئيس من هذه الحديقة هو دعم شركات التكنولوجيا والشركات العاملة في مجال تكنولوجيا المعلومات والاتصالات.

ويهدف التدويل، أقامت حديقة فاوا علاقات فعالة مع دول أفريقية (تونس، نيجيريا، مالي، السنغال، الجزائر وغيرها) ودول آسيوية مثل سوريا وأفغانستان وروسيا في السنوات القليلة الماضية، حيث تم توقيع اتفاقية تعاون مع بعض هذه الدول.

وتابع مستشار الاتصالات والشؤون الدولية في حديقة فاوا: حالياً، تتمتع حديقة فاوا بثلاثة فروع نشطة في إيران. ويوجد في موقع البرز وهو الفرع الرئيس للحديقة ٧٢ شركة، و١٧ شركة في موقع مشهد، وشركة واحدة في موقع سمنان. بالإضافة إلى ذلك، تقوم حديقة فاوا بارك ببناء المزيد من الفروع في المحافظات الأخرى في إيران.

وفي متابعة اللقاء اعتبرت السيدة أفسانا محمد أيازوا نائب رئيس العلاقات الدولية لهذه الجامعة أثناء تقديمها للزملاء الحاضرين في الإجتماع، أهمية إقامة علاقات بين جامعة خاراك وحديقة فاوا وقالت: خاراك هي الجامعة الأولى في مقاطعة بدخشان المتمتعة بالحكم الذاتي التي قدمت خدمات وطنية ودولية قيمة منذ إنشائها. وتخرج منه العديد من المتخصصين والنخبة. كما تضم هذه الجامعة حالياً ٨ كليات و١٩ مجموعة تعليمية وأكثر من ٤٠٠٠ طالب. إن جامعة خاراك ودولة طاجيكستان بأكملها بحاجة إلى تطوير تكنولوجيا المعلومات والاتصالات، ولهذا السبب نعلن

استعدادنا للتعاون المتبادل مع حديقة فاوا.

وفيما يتعلق بالمرافق والمنح والتقنيات ومراكز الابتكار في هذه الجامعة، قالت السيدة محمد أيازوا: جامعة خاراك وخاصة مركز الابتكار التابع لها يحظى بدعم البنك الدولي ووزارة العلوم في طاجيكستان، و تدعم هذه المؤسسات، الأفكار الجديدة للطلاب في إنشاء أعمال تجارية جديدة.

فضلاً عن ذلك، أشار الدكتور قنبري باغستان إلى أهمية مركز الابتكار بجامعة خاراك وأن هذا المركز يمكن أن يكون مركز ثقل التعاون بين الجانبين، وأضاف: إذا كان مركز الابتكار بجامعة خاراك لديه أفكار مثيرة للإهتمام يمكن تحويلها إلى منتج في المستقبل، فقد تتمكن حديقة فاوا من دعمها بشكل مشترك.

وفي نهاية اللقاء، تقرر أن يشارك مركز الابتكار في هذه الجامعة أفكاره الجديدة في مجال تكنولوجيا المعلومات والاتصالات مع فاوا، وبذلك يتم توسيع مجالات التعاون بشكل أكبر، خاصة فيما يتعلق ببيع منتجات شركات الحديقة وتسويقها في طاجيكستان.

تجدر الإشارة إلى أنه حضر اللقاء كل من السيدة أفسانا محمد أيازوا، نائب رئيس جامعة خاراك للشؤون الدولية؛ والسيدة لولا جولامادشوا، مديرة المشاريع الدولية في مجال التعليم بجامعة خاراك؛ والسيدة ماردونوا توجي، متخصصة في المشاريع الدولية في مجال التعليم بجامعة خاراك؛ والدكتور عباس قنبري باغستان، مستشار الاتصالات والشؤون الدولية في حديقة فاوا، والسيدة مينا راستي خبيرة العلاقات العامة والشؤون الدولية والسيدة شيفا فزفي خبيرة الشؤون الدولية حديقة فاوا.

و أقيم حفل تكريم الرئيس السابق لحديقة فاوا بحضور رؤساء الشركات التكنولوجية

وأتمنى أن أرى المزيد من النجاحات لعائلة حديقة فاوا . بعد ذلك رحب المهندس قنبربور مستشار الوزير والمشرف على حديقة فاوا بزملاء الحديقة وممثلي ورؤساء الشركات المتواجدين في الاجتماع وأعرب عن شكره لجهود الدكتور صديق دامغاني زاده قائلاً: هو أحد مصممي حدائق العلوم والتكنولوجيا في البلاد كما هو أحد الرواد الرئيسيين لتطوير حدائق العلوم والتكنولوجيا في الدولة والتي تتمتع اليوم بثمارها.

وذكر: إن التقدم الذي حدث في مجال التكنولوجيا وتطوير التكنولوجيا والشركات القائمة على المعرفة والشركات الناشئة، هو من بركات الأعمال التي تم تنفيذها في الثمانينات وهي مجهولة المصدر. وفي الوقت الذي لم يكن فيه المسؤولون لدينا يعرفون ما هي حديقة العلوم والتكنولوجيا، قام الدكتور صديق وغيره من الأصدقاء بإدراج المادة ٤٧ في الخطة الخمسية الرابعة، ولأول مرة تم ذكر اسم مناطق العلوم والتكنولوجيا في الوثائق الأولية. فعلى أن نقدر ونشكر الدكتور صديق على الجهود التي بذلها من أجل حديقة فاوا وتطوير كافة الحدائق في الدولة ودعمه المستمر لها. ونتمنى أن يحلفنا الحظ لكي نتمكن من الاستفادة من تجاربه القيمة. وبشأن سبب إنشاء حدائق تخصصية تابعة للوزارات المتخصصة بعد تطوير حدائق المحافظات، أشار مستشار الوزير والمشرف على حديقة فاوا: إن الحدائق المتخصصة التي تم إنشاؤها من

حسب العلاقات العامة لحديقة فاوا: أقيم حفل تكريم وتقدير جهود الدكتور محمد جعفر صديق دامغاني زاده رئيس حديقة فاوا السابق في قاعة الاجتماعات يوم السبت ١٨ سبتمبر ٢٠٢٣ بحضور موظفي الحديقة والمدراء التنفيذيين للشركات الأعضاء في حديقة فاوا. في بداية هذا الحفل، شارك مجموعة من زملاء حديقة فاوا ذكرياتهم عن تواجدهم في الحديقة والعمل مع الدكتور صديق دامغاني زاده.

ثم أعرب المهندس محسن ابوي، رئيس مجلس إدارة بشركة «اتصال صنعت ميانه»، نيابة عن الشركات المتواجدة في الاجتماع، عن تقديره لإقامة هذا الحفل وجهود الدكتور صديق دامغاني زاده لتطوير حديقة فاوا والتفاعل الإيجابي مع الشركات. واستمراراً لهذا الاجتماع، إلى ذلك، عبر الدكتور صديق دامغاني زاده عن شكره للحضور في اللقاء وقال: لقد أتيت لي الفرصة للعمل في وزارة الاتصالات لمدة أربع سنوات. في هذه السنوات الأربع، حاول جميع الزملاء والشركات الأعضاء في الحديقة جعل «عدم الوجود» «وجوداً». واليوم، جاءت إنجازات حديقة فاوا نتيجة للعمل الجاد الذي قام به جميع زملائنا.

وأضاف: شاركت اليوم هذا الاجتماع للوداع وأشعر بالامتنان لحضور جميع الأعضاء الحاضرين في الاجتماع. و المهندس قنبربور هو شخص ذكي وشاب وحيوي وماهر. أتمنى له النجاح

ليست مجرد بنية تحتية مادية، بل هي آلية من شأنها أن تساعد الشركات على النمو. وباعتبارنا هيئة تابعة لوزارة الاتصالات، يجب علينا أن نحاول تسريع نمو الشركات وأن يتماشى مع الأهداف والسياسات من أجل توفير أسواق جديدة للشركات. وفي النهاية أشار المهندس قنبربور إلى عدم وجود تفاعل بين حديقة فاوا ومطار بيام، وقال: ما أراه اليوم فرصة هي القدرات التي أهملها مطار بيام في الاعتراف بحديقة فاوا والعكس صحيح. لذلك، من أجل تحقيق التفاعل بين حديقة فاوا ومطار بيام، أدعو الزملاء والشركات الأعضاء في الحديقة لرؤية الفرص والمرافق والمساحة والمعدات في مطار بيام. يتمتع مطار بيام بمساحة تطوير أكبر بكثير من فاو بارك لأعمال الإنتاج والاستيراد. ولكن ما لا يتمتع به مطار بيام، تمتلكه حديقة فاوا، وهو تدفق التطور التكنولوجي والابتكار، وهذان الاثنان سوف يكمل كل منهما الآخر. ومن الجدير بالذكر؛ وفي نهاية الحفل تم تقديم شهادة تقدير وهدايا تذكارية من قبل المهندس قنبربور مشرف حديقة فاوا؛ المهندس يزدان بنه، نائب الرئيس لتطوير التكنولوجيا؛ والدكتور حفيظي، نائب الرئيس لتنمية رأس المال البشري وإدارة الموارد، والمهندس جعفري، مدير مركز تطوير الوحدات التكنولوجية، إلى الدكتور صديق دامغاني زاده.

خلال الوزارات المتخصصة كانت لها مهمة محددة وخاصة. وفي الواقع، تتمتع الوزارة بسلطة التوجيه والتنظيم، كما أن أنشطة الحديقة موجهة أيضًا لاحتياجات تلك الوزارة. وتابع المهندس قنبربور: في الوقت الحالي، أولوية وزارة الاتصالات وتكنولوجيا المعلومات هي تطوير شبكة المعلومات الوطنية والألياف في البلاد، وهذا المشروع العملاق يتطلب الكثير من المعدات والخدمات. ولذلك فإن أنشطة وبرامج حديقة فاوا والشركات التابعة لها والمدعومة من وزارة الاتصالات يجب أن تركز على احتياجات هذه الوزارة. من ناحية أخرى، فإن المنظمات مثل الهيئة التنظيمية وشركة البنية التحتية ومنظمة تكنولوجيا المعلومات وشركة البريد ومنظمة الفضاء وغيرها من المنظمات التي تعمل تحت هذه الوزارة مسؤولة عن توفير المعدات لشركات التكنولوجيا التي دعمناها لاتخاذ خطوات تتماشى مع أولويات الوزارة. وأضاف: يجب الحفاظ على شكل البرامج والحالات التي أنشأها الدكتور صديق بحكم علمه واحترامه للقوانين، ولكن يجب أن تكون أنشطة وبرامج الحديقة موجهة لاحتياجات الوزارة الاتصالات. ومع ذلك، إذا تمكنا من تلبية الاحتياجات المحلية للبلاد، فيمكننا بالتأكيد اتخاذ خطوات تتماشى مع احتياجات دول المنطقة. وذكر مستشار الوزير والمشرف على حديقة فاوا: إن الحديقة

بخش پشو

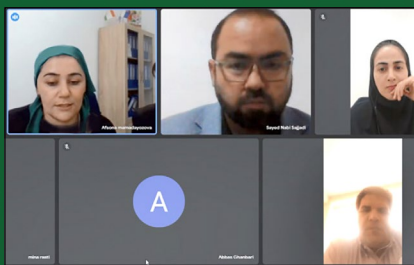
د فاوا پارک نوی سرپرست انجنیر قنبر پور:
د پارک د فعالیتونو اصلي محور به د ملي
معلوماتي شبکې اړتیاوو ته متمرکز وي

د سوږبې هیواد د خصوصي سکتور یوه
تکنالوژیست پلاوي
د فاوا پارک څخه لیدنه وکړه

د فاوا پارک د پخواني مشر د ستاینې مراسم
د فناور شرکتونو درئیسانو په حضور کې
ترسره شول

د خاراګ پوهنتون سره په غونډه کې؛
د فاوا پارک او د تاجکستان د خاراګ ایالتی
پوهنتون ترمنځ د دوه اړخیزو همکاریو
زمینه و ارزول شوه

د وزارت د نړیوالو اړیکو او تعاملاتو د
پراختیا کاري ډلې دوهمه ناسته؛
د اکو څخه فارغ التحصیلانو او په بریکس کې
راتلونکي فرصتونه وڅیړل شول

د معلوماتي او مخابراتو ټکنالوجی پارک

- په سیمې او نړۍ کې ICT ټکنالوژي غړو شرکتونو ملي صنایعو د نړیوالو اړیکو پراختیا
- د ټیکنالوژیکي شرکتونو د غړو شبکه کول او د کورنیو او بهرنیو بازارونو اړتیاو پر بنسټ دوی تولیداتو لارښونه
- په بهر کې د ایراني ICT متخصصینو د راجلبولو پلان او د دوی بیرته مهاجرت کې مرسته کول

■ د معلوماتي او مخابراتو ټکنالوجی پارک نړیوال لید

د غړو ټیکنالوژیکي شرکتونو نړیوالې کول او د نړیوالو همکاریو وده او پراختیا د فاوا پارک یو له خورا مهمو برنامو څخه ده. د فاوا پارک د هیواد د لومړي بازار په توګه، وڅه دا ده چې د نړۍ په کچه د ټکنالوجی پارک شي. چې د نامتو او مخکښو کورنیو او نړیوالو شرکتونو شتون او په «هیواد» کې د ICT ټکنالوجی تر ټولو معتبر مرکز او اړونده سوداګرۍ شتون لري. د دغې نړیوالې کمرنلارې له مخې، د کورنیو ټکنالوجی شرکتونو له نړیوال کولو سره د مرستې سربیره، فاوا پارک د معلوماتي او مخابراتي ټکنالوژۍ په برخه کې د لویو سیمه ایزو او نړیوالو شرکتونو د راجلبولو لپاره د اړتیا وړ زیرمې او خدماتو چمتو کولو ته هم چمتو دی. فاوا پارک اوس مهال په چین، عراق او افغانستان کې څو صادراتي اجنټان لري.

■ هغه خدمتونه چې د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوجی په پارک کې وړاندې کیدی شي

هغه شرکتونه چې د معلوماتي او مخابراتي ټکنالوجی په پارک کې فعالیت کوي، کولی شي د مختلفو عمومي او بنسټیزو خدماتو، ساینسي او تخصصي خدماتو، پانګه اچونې او سوداګریز کولو او داسې نورو څخه خوند واخلي، چې ځینې مهم یې په لاندې ډول دي:

الف: عمومي او اساسي خدمتونه

۱. په البرز او مشهد دواړو سایټونو کې د لومړي درجې

د ساینسي او ټکنالوجی پارکونو رامینځته کول د پوهې او ټکنالوجی کټګورۍ ته د هیوادونو وروستۍ تګلاره ده چې موخه یې سوداګرۍ چاپیریال کې د ساینسي زده کړې پلي کول، د پیل شرکتونو پایښت، ودې او پراختیا لپاره د زیرمې چمتو کول او په ټوله کې د ترویج له لارې د ټولنې د شتمنیو لوړول او د نوښت پراختیا په هر ساینس او ټکنالوجی پارک کې د غړو شرکتونو تر مینځ سیالی د کلتور پر اساس ده. په همدې موخه د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوژۍ وزارت په ۱۳۹۶ کال کې د معلوماتي او مخابراتي ټکنالوجی پارک د ICT په برخه کې د فعالو تخنیکي واحدونو او سوداګرۍ د ملاتړ په موخه جوړ کړ. د ملي پارک په توګه، فاوا پارک اوس مهال په هیواد کې د ټکنالوجی د رامینځته کولو مرکز ګڼل کېږي او همدارنګه د ICT په برخه کې د کورنیو ټکنالوجی شرکتونو لپاره د خدماتو، اسانتیاوو او تجهیزاتو چمتو کوونکي دي.

■ ارزښت

د معلوماتي او مخابراتي ټکنالوجی پارک د ICT په برخه کې د ټولو ټیکنالوژیکي شرکتونو ملاتړ کوي چې او محصولات یې د تولید مرحلې ته رسېدلي او په کورني، سیمه ایزو او نړیواله کچه د ICT ټکنالوجی بازار ته د ننوتلو هوډ لري. د معلوماتي او مخابراتو ټکنالوجی پارک موخې او ماموریت د معلوماتي او مخابراتو ټکنالوجی پارک وروستۍ موخه د کورنیو او بهرنیو شرکتونو او ټکنالوجی واحدونو راجلبول، د عصري ICT محصولاتو تولید په برخه کې د هغوی وده او پسه کورنیو او بهرنیو بازارونو کې د دوی شتون اسانه کول دي. د پورتنۍ موخې سره سم، د فاوا پارک اصلي ماموریت «د سیالی د زیاتوالي په موخه د شرکتونو ټکنالوجی اقتصادي پراختیا او ژورول» دي. د دې ماموریت نور ابعاد په لاندې ډول دي:

- د متوسط ټیکنالوژیکي شرکتونو او واحدونو وده کې مرسته کول او همدارنګه د ICT تضمین لري. ته په دننه کیدو سره د اکمالاتو لري. ته په دننه او بهر کې دوه ورکړي

استوگنځي .

۲. تاسيس، سکرتریت، ساتنه او امنیت، ارتباطات، گډ ځايونه .

۳. تمویل: د VC خدمتونه، بانک پورونه، د څيرنې او ټکنالوجي فنډ خدمتونه، د سوکالي فنډ بروکرج خدمتونه .

ب: تخصصي خدمات

۱. د مدیریت مشورتي خدمتونه: حقوقي، مالي او د بیمې مشورې، د سټاک بروکرج خدمتونه، د روزنې خدمتونه

۲. د سوداگری مشورتي خدمتونه: د برانډینگ، داخلي بازار موندنې، د پانگې جذبولو او سوداگریز کولو په برخه کې مشوره

۳. نړیوال مشورتي خدمتونه: پیټینټ، د معیارونو ترلاسه کول، نړیوال سندونه او د نړیوال بازار موندنې اسانتیا

ج: تخنیکي خدمتونه

۱. د ټکنالوجي دلال خدمتونه

۲. پاک سافتویرو چاپیریال

۳. سوداگریز کلینیک

۴. تخنیکي او لابراتوار زیربنا خدمات

۵. تخصصي خدمات لکه روزنیز کورسونه، لابراتوار خدمات او یو ورکشاپ، تخصصي مشورې، د نندارتونونو او پېښو تنظیمول او گډون

د فاوا پارک مطلوب لیدونکي

د معلوماتي او مخابراتو ټکنالوجي پارک د ICT په برخه کې د فعالو شرکتونو پراخه لړۍ کوربه کوي چې د لاندې شرایطو څخه یو پوره کوي:

۱. ځوان متوسط شرکتونه (لږترلږه درې کلنه تجربه)

۲. هغه کورني او بهرني شرکتونه چې وده کړې

۳. لوی او نامتو ملي او نړیوال شرکتونه

۴. ممتاز کورني فارغان او بهرني اشرافان

د فاوا پارک فعال سايټونه

اوس مهال، فاوا پارک د البرز، مشهد او سمنان په دريو سايټونو کې د ۸۸ فعال ټکنالوجي (توليد) شرکتونه کوربه

دی. په البرز، مشهد او سمنان کې د هر سايټ ځانگړتياوې په لاندې ډول دي:

الف) البرز سايټ (پخوانی سجاد):

دا سايټ چې د معلوماتي او مخابراتو ټکنالوجي پارک اصلي ځای گڼل کيږي، د تهران په ۲۶ کيلومترۍ کې شاوخوا ۲۲ هکتاره ځمکه (له ۴۰ څخه زيات د استوگنې او دفتر بلاکونو سره) د کرج لويه لاره او د البرز ولايت په مربوطاتو کې موقعيت لري. اوس مهال، ۷۱ ټکنالوجي شرکتونه په دې سايټ کې شتون لري او کار کوي.

ب) د مشهد سايټ:

دا سايټ په ۱۳۹۷ کې په مشهد ښار د خيام په سړک کې د پوست بانک په ودانۍ کې بې کار پيل کړ. دغه ودانۍ په لس پورونو کې د ۳۰۰۰ مربع مترو په پراخوالي سره د غړو شرکتونو لپاره د بشپړ کار په توگه له اسانتياوو سره برابره دی. اوس مهال، ۱۷ ټکنالوجي شرکتونه په دې سايټ کې فعال دي.

ج) د سمنان سايټ:

د فاوا پارک د سمنان څانگه د ۱۴۰۰ کال د اسد په مياشت کې د مهارتونو پر بنسټ د روزنې، د ټکنالوجي شرکتونو د جوړولو، د هوا او فضا د ICT سرعت کونکي رامینځته کولو، او د ډیجیټل منځپانگې تولیدولو سره پرانستل شوه. دا څانگه شاوخوا ۵،۰۰۰ متره مساحت لري چې له ۲،۰۰۰ مترو څخه ډیر گډ کاري ځايونه، د روزنې ټولگي او د شرکت ودانۍ دي.

ځنگه درخواست وکړئ يا د فاوا پارک غړی شئ

هغه شرکتونه چې د ICT په برخه کې فعال دي او د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوجي په پارک کې د غړیتوب لپاره غوښتنلیک لري کولی شئ د دې پارک په کلنۍ بلنه مراسمو کې گډون وکړي او د دې پارک غړیتوب ترلاسه کړي. د شرکتونو لپاره د بلنې دا مراسم په کال کې یو ځل د پارک د رسمي ویب پاڼې له لارې په (<http://ict-park.ir/fa>) کې اعلان کيږي. د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوجي په پارک کې غړیتوب یوازې د عامه عامه بلنه له لارې او په دې برخه کې د متخصصینو د ټیم لخوا د تخنیکي قضاوت او متخصص ارزونې پر وروسته ممکن دی.

د فاوا پارک نوی سرپرست انجنیر قنبر پور:

د پارک د فعالیتونو اصلي محور به د ملي معلوماتي شبکې اړتیاوو ته متمرکز وي

وزارت لومړیتوب د ملي معلوماتي شبکې پراختیا او په هېواد کې د فایبر پر بنسټ د ثابت لوړ سرعت انټرنېټ پراختیا ده او دغه لویه پروژه تر دې دمه ډېرو وسایلو او خدماتو ته اړتیا لري. لسه همدې امله، د فاوا پارک او تاسیس شوي ټکنالوژي شرکتونو یا د هغې د غړو فعالیتونه او پروگرامونه چې د مخابراتو وزارت لخوا یې ملاتړ کېږي، د دې وزارت اړتیاوې پوره کړي. نوموړي د ملي معلوماتي شبکې د رامنځته کولو په موخه د هېواد د ټولو ادارو او سازمانو په ځانګړې توګه د مخابراتو وزارت تر واک لاندې ادارو د همپانګې او همغږي اهمیت ته اشاره وکړه او ویې ویل: له بلې خوا هغه موسسې لکه د ټونګ او مقرراتو سازمان، د پیام هوايي ډګر، د زیرساخت شرکت، د معلوماتي ټکنالوژي

د وزیر سلاکار او د فاوا پارک نوي سرپرست انجنیر قنبر پور د تخصصي پارکونو جوړېدو ته په اشارې سره وی ویل: تخصصی پارکونه چې د مشخصو وزارتونو (د مخابراتو وزارت، پېټرولیم وزارت او داسې نور) تر څارنې لاندې جوړ شوي دي یو مشخص او ځانګړی ماموریت لري. په حقیقت کې دغه وزارتونه د پارک د فعالیتونو د مدیریت او تنظیم واک لري او له همدې امله به د فاوا پارک فعالیتونه له اوس څخه د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوژي وزارت په اساسي اړتیاوو متمرکز وي. انجنیر قنبر پور د معلوماتي او مخابراتو د ټکنالوژي پارک د فاوا میاشتنی ورځپاڼې سره د خبرو په دوام کې وویل: اوس مهال د معلوماتي او مخابراتو ټکنالوژي

گړندی کړو او د اهدافو او پالیسیو سره سم نوي بازارونه په دننه او بهر کې چمتو کړو . د فاوا پارک نوي سرپرست هغو فعالیتونو ته په اشارې سره چې دغه پارک تر دې دمه په سیمه ایزو او نړیوالو ډگرونو کې ترسره کړي دي، یادونه وکړه: د خپل نړیوال متقابل عمل سره سم، فاوا پارک درې اصلي موخې لري: د پارک د غړو شرکتونو بهرني بازار پراختیا او د دوی محصولاتو صادرات، هغه هیوادونو ته د ټکنالوژۍ لیږد چې ټکنالوژۍ ته اړتیا لري او له نورو هیوادونو سره د ټکنالوژۍ پارکونو جوړولو لپاره د تجربې شریکول .

انجنیر قنبر پور چې په ورته وخت کې د هوايي ډگر او پیام ځانگړي اقتصادي زون مشر دی، د فاوا پارک او پیام ځانگړي اقتصادي زون ترمنځ د اړیکو اړتیا په گوته کړه او وویل: هغه څه چې زه نن د فرصت په توگه گورم هغه ظرفیتونه دي چې د پیام هوايي ډگر د فاوا پارک په پیژندلو کې غفلت کړی او برعکس . له همدې امله د فاوا پارک او پیام هوايي ډگر ترمنځ د تعامل د رامنځته کولو په موخه، زه د پارک همکارانو او غړو شرکتونو ته بلنه ورکوم چې د پیام هوايي ډگر فرصتونه، اسانتیاوې، ځای او تجهیزات له نږدې وگوري . د پي

ام هوايي ډگر د پراخه تولید او وارداتو کارونو لپاره پراختیا ځای د فاوا پارک په پرتله خورا پراخه دی، مگر هغه څه چې ممکن په پیام هوايي ډگر کې لږ وي او په فاوا پارک کې په بشپړ ډول شتون ولري د ټکنالوژۍ پرمختگ او نوښت جريان دی . له همدې امله، دوه سیتونه به یو بل بشپړونکي وي .

سازمان، پوست شرکت، د فضایی سازمان او نورې هغه موسسې چې د دغه وزارت تر چتر لاندې فعالیت کوي، ژمن دي چې د ټکنالوژۍ شرکتونو ملاتړ وکړي چې د وزارت له لومړیتوبونو سره سم گامونه پورته کړي او د اړتیا وړ تجهیزات له دې شرکتونو څخه واخلي . انجنیر قنبر پور په فاوا پارک کې ترسره شوو ښو فعالیتونو ته په اشارې سره وویل: هغه پروگرامونه او میکانیزمونه چې تر اوسه پورې په پارک کې رامینځته شوي باید وساتل شي . مگر د پارک فعالیتونه او پروگرامونه باید د مخابراتو وزارت اړتیاوو سره سم وي . په هر صورت، که چیرې موږ د هیواد کورني اړتیاوې پوره کړو، نو د سیمې د هیوادونو اړتیاوو سره سم گامونه پورته کولی شو .

انجنیر قنبر پور په دوام کې د ډیجیټل اقتصاد اړوند د ټکنالوژۍ پراختیا د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوژۍ وزارت بله موخه وبلله او په دې برخه کې یې د ټکنالوژۍ شرکتونو فعالیتونو ته په اشارې سره زیاته کړه: هغه څه چې باید په گوته او پلي شي په کور او بهر کې د دې شرکتونو د بازار پراختیا ده . له همدې امله، د شرکتونو د سیمه ایزو او نړیوالو بازارونو پراختیا هم د پارک د لومړیتوب پروگرامونو څخه دی .

د وزیر سلاکار او د فاوا پارک سرپرست یادونه وکړه: د فاوا پارک نه یوازې یو فزیکي بدن دی، بلکې یو میکانیزم دی چې باید مرسته وکړي ترڅو د ټکنالوژۍ شرکتونو وده وکړي او د فاوا صنعت بازار هم دوی په اختیار کې پریښودل شي . مونږ هم د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوژۍ وزارت د فرعي ادارې په توگه، باید هڅه وکړو چې د شرکتونو وده

د فاوا پارک د پخواني مشرد ستاينې مراسم د فناور شرکتونو د رئيسانو په حضور کې ترسره شول

نلري. د فاوا پارک نن ورځ د ټولو همکارانو د سخت کار پایله ده.

هغه زیاته کړه: نن دې غونډې ته د الوداع ویلو لپاره راغلی يم او په غونډه کې د ټولو حاضرینو له شتون څخه مننه کوم. انجینر قنبر پور یو هوښیار، ځوان، ځواکمن او تکړه سسری دی. زه دوی ته بریالیتوب غواړم او د فاوا پارک کورنۍ ته د لا زیاتو بریالیتوبونو هیله لرم.

ورپسې د وزیر مشاور او د فاوا پارک سرپرست انجینر قنبر پور د پارک همکارانو او د شرکتونو استازو او اجراییه رییسانو ته ښه راغلاست ووايه او د ډاکټر صدیق دامغاني زاده هڅې یې وستایلي او زیاته یې کړه: نوموړی په هېواد کې د ساینس او ټکنالوژۍ د پارکونو له معمارانو څخه دی او په هېواد کې د ساینس او ټکنالوژۍ د پارکونو د پراختیا یو له مهمو علمبردارانو څخه دی، چې نن ورځ یې د برکتونو شاهدان یو.

هغه یادونه وکړه: هغه پرمختګونه چې د ټکنالوژۍ د پراختیا په برخه کې شوي، د پوهې پر بنسټ شرکتونه او د استازیتوبونو، د هغو کارونو له برکتونو څخه دی چې په ۸۰ لسیزه کې د ناپیژندل کیدو پر مهال ترسره شوي.

د فاوا پارک د پخواني رئیس ډاکټر محمد جعفر صدیق دامغاني زاده د هلو ځلو او سرښندنو د ستاینې او د قدر دانی مراسم د شنبې په ورځ د ۱۴۰۲ لمریز کال د سنبلې میاشتې په ۱۸ مه نېټه د غونډو په تالار کې د فاوا پارک د غړو شرکتونو د مشرانو او د پارک د کارکوونکو په حضور کې ترسره شوه.

د دې مراسمو په پیل کې د فاوا پارک د همکارانو یوې ډلې له ډاکټر صدیق دامغاني زاده سره په پارک کې د اوسیدو او کار کولو خاطرات شریک کړل.

په دې غونډه کې د اتصال صنعت میانه شرکت د مدیره هیئت رئیس انجینر محسن ابوي په غونډه کې د حاضر و شرکتونو په استازیتوب د دې مراسم د فاوا پارک پراختیا او د شرکتونو سره د هغه مثبت تعامل په برخه کې د ډاکټر صدیق دامغاني زاده د هڅو قدر دانی وکړه.

دغه راز ډاکټر صدیق دامغاني زاده په غونډه کې له حاضر و کسانو مننه وکړه او وېي ویل: ما د مخابراتو په وزارت کې د څلورو کلونو لپاره مې د خدمت فرصت ترلاسه کړ. په دې څلورو کلونو کې، د پارک ټولو همکارانو او غړو شرکتونو هڅه وکړه چې هغه شیان رامینځته کړي چې شتون

صدیق له خوا د هغه د پوهې او په قوانینو کې د مهارت له امله رامینځته شوې، باید وساتل شي، مگر د پارک فعالیتونه او پروگرامونه باید د مخابراتو وزارت اړتیاوو سره سم وي. په هر صورت، که موږ د هیواد کورني اړتیاوې پوره کړو، موږ د سیمې د هیوادونو اړتیاوو سره سم گامونه پورته کولی شو.

د وزیر مشاور او د فاوا پارک سرپرست یادونه وکړه: فاوا پارک نه یوازې یو فزیک دی، بلکې یو میکانیزم دی چې باید د شرکتونو وده کې مرسته وکړي. د مخابراتو وزارت د یوه فرعي ارگان په توګه، موږ باید هڅه وکړو چې د شرکتونو وده گړندی کړو او د شرکتونو لپاره نوي بازار چمتو کولو لپاره د اهدافو او پالیسیو سره سم و او سو. په پای کې انجینر قنبر پور د فاوا پارک او پیام هوایی ډګر تر منځ غیر منظم تعامل ته اشاره وکړه او وېیل: هغه څه چې زه نن د فرصت په توګه گورم هغه ظرفیتونه دي چې د پیام هوایی ډګر د فاوا پارک په پیژندلو کې غفلت کړی او برعکس. له همدې امله، زه د فاوا پارک او پیام هوایی ډګر تر منځ د اړیکو د احساس کولو لپاره، زه د پارک همکارانو او غړو شرکتونو ته بلنه ورکوم چې د پیام هوایی ډګر فرصتونه، اسانتیاوې، ځای او تجهیزات وگوري. د پیام هوایی ډګر د تولید او وارداتو کارونو لپاره د پراختیا ځای د فاوا پارک څخه خورا لوی دی. مگر هغه څه چې په پیام هوایی ډګر کې شتون نلري، دلته په پارک کې شتون لري، او دا دواړه به یو بل بشپړ کړي.

د یادولو وړ ده؛ د مراسمو په پای کې د فاوا پارک د سرپرست انجینر قنبر پور، د ټیکنالوژۍ د پراختیا مرستیال انجینر یزدان پناه؛ د بشري پانګې د پراختیا او د منابعو د مدیریت مرستیال ډاکټر حفیظي او د تخنیکي واحدونو د پراختیا د مرکز مدیر انجینر محمد علی جعفري له خوا د ډاکټر صدیق دامغانی زاده د ستاینلیک او یادګاري ډالۍ ورکړل شول.

په داسې وخت کې چې زموږ چارواکي نه پوهېدل چې د ساینس او ټیکنالوژۍ پارک څه شی دی، ډاکټر صدیق او نورو ملګرو په څلورم پنځه کلن پلان کې ۴۷ ماده شامله کړه. او د لومړي ځل لپاره د ساینس او ټیکنالوژۍ پارک نوم په پورته اسنادو کې ذکر شوی. هغه هڅې چې ډاکټر صدیق د فاوا پارک او د هیواد د ټولو پارکونو د پرمختګ لپاره کړي او تل یې ملاتړ کړی، د منډې ځای دی. موږ امید لرو چې دا فرصت به وي ترڅو موږ وکولی شو د دوی تجربې وکاروو.

د وزیر مشاور او د فاوا پارک سرپرست د ولایتي پارکونو له پراختیا وروسته د تخصصي وزارتونو په چوکاټ کې د تخصصي پارکونو د رامنځته کېدو لامل ته په اشارې سره وویل: هغه تخصصي پارکونه چې د تخصصي وزارتونو له خوا جوړ شوي وو، یو ځانګړی ماموریت یې درلود. په حقیقت کې وزارت د پارکونو د تنظیم او مدیریت واک لري او د پارکونو چارې او فعالیتونه هم د همدې وزارت اړتیاوو ته په پام سره پرمخ وړل کېږي.

انجینر قنبر پور په دوام کې وویل: اوس مهال د مخابراتو او معلوماتي ټیکنالوژۍ وزارت لومړیتوب په هیواد کې د معلوماتي او فایبر د ملي شبکې پراختیا ده او دغه لویه پروژه ډیرو تجهیزاتو او خدماتو ته اړتیا لري. له همدې امله، د فاوا پارک او د هغې د غړو شرکتونو فعالیتونه او پروگرامونه چې د مخابراتو وزارت لخوا یې ملاتړ کېږي، باید د دې وزارت اړتیاوو ته پاملرنه وشي. له بلې خوا، سازمانونه لکه مقرراتي موسسه، د زیربنا شرکت، د معلوماتي ټیکنالوژۍ موسسه، د پست شرکت، د فضایي اداره او نور سازمانونه چې د دې وزارت تر چتر لاندې فعالیت کوي مسؤلیت لري چې د ټیکنالوژۍ شرکتونو څخه اړین محصولات واخلي چې موږ یې ملاتړ کړی. هغه زیاته کړه: د هغو پروگرامونو او قضیو بڼه چې د ډاکټر

د سوری هیواد د خصوصي سکتور یوه تکنالوژیست پلاوي د فاوا پارک څخه لیدنه وکړه

نړیوال بازار ته د ننوتلو لپاره په بشپړ ډول چمتو دي. ډاکټر قنبري دوام ورکړ: اوس مهال په فاوا پارک کې د تکنالوژیست شرکتونه له ۱۹۶ څخه زیات محصولات لري چې له دې جملې څخه ۷۴ تولیدات په سیمه ایزه او نړیواله کچه د تخنیکي او عمومي شاخصونو لکه د تکنالوژۍ ژوروالي، مناسب کیفیت، بڼه بیه او داسې نور پر بنسټ غوره شوي دي. دغې غونډې په دوام کې د فاوا پارک تکنالوژیست شرکتونو د محصولاتو یو انتخاب شوی لیست چې په هغو کې د موبایل ټیلیفونونو په شرکتونو کې کارول شوي هر ډول مودیمونه، سمارټ تعلیمي وایت بورډونه، ټرافیکي دروازې، پادویش انټي ویروس او داسې نور شامل دي. نوموړي همدا راز د فاوا پارک څانګې هم معرفي کړې او د فاوا پارک د خدمتونو، په تېر کال کې د نړیوالو فعالیتونو، د پارک پېشران پروژې او داسې نورو په اړه یې توضیحات ورکړل. هغه په سیمه کې له مسلمانو هیوادونو سره ملګرتیا د فاوا پارک له لومړیتوبونو څخه وبلله او د فاوا پارک د شرکتونو د تولیداتو خرڅلاو او په سوری کې یې داستازی دفتر

د سوری د خصوصي سکتور یوه تکنالوژیست پلاوي د بناغلي عون په مشرۍ د پنجشنبې په ورځ د سنبلې په ۳۰ مه د معلوماتو او مخابراتو تکنالوژۍ له پارک څخه لیدنه وکړه او د دغه پارک له مسوولینو سره یې خبرې وکړې. د دغې غونډې په پیل کې د پارک د پیژندنې د کلیپ له خپریدو وروسته د فاوا پارک د مخابراتو او نړیوالو چارو مشاور ډاکتر عباس قنبري باغستان په غونډه کې حاضر و کسانو ته د دغه پارک د ورپیژندلو په ترڅ کې د معلوماتي او مخابراتو تکنالوژۍ پارک بڼه او اسانتیاوې بیان کړې او زیاته یې کړه: فاوا پارک د ایران د معلوماتي او مخابراتو تکنالوژۍ وزارت تر څارنې لاندې فعالیت کوي او د آی.سی. تی په برخه کې یو تخصصی پارک دی. نوموړي په پارک کې د شته شرکتونو په اړه هم توضیحات ورکړل او زیاته یې کړه: هغه شرکتونه چې په پارک کې شتون لري لوی شرکتونه دي چې په ملي کچه بازار لري. موږ په فاوا پارک کې له دې شرکتونو سره مرسته کوو چې نور پرمختګ وکړي او په سیمه ایز او نړیوال ډګر کې عمل کولو ته چمتو شي. البته، په پارک کې میشته ډیری شرکتونه

چې ایران د معلوماتي ټکنالوژۍ په برخه کې د پوهاوي کچه لوړه او په دې برخه کې ارزښتناکه تجربې لري. هغه یادونه وکړه: د دې په پام کې نیولو سره چې په سوريه کې د معلوماتي او مخابراتو ټکنالوژۍ په برخه کې نیمگړتیاوې شتون لري، د دې شرکت اصلي هدف په سوريه کې د آی.سی. تی محصولاتو پراختیا لپاره د فاوا پارک له تجربو څخه کار اخیستل دي.

د S&S د مدیره هیئت غړي انجنیر عامر هم په دې غونډه کې وویل: د دې په پام کې نیولو سره چې په سوريه کې د افرادو ځواک ارزانه دی او په دې هیواد کې د تولیداتو لگښت ټیټ دی، دا شونې ده چې د فاوا پارک هارډویر او سافټویر پوهه سوربې ته انتقال شي او وروستی محصول په سوريه کې تولید او نورو هیوادونو ته صادر شي. البته، هغه محصولات چې له سوربې څخه نورو هیوادونو ته صادرېږي باید د مناسب بازار ترلاسه کولو لپاره د نورو محصولاتو په پرتله ټیټ نرخ او لوړ کیفیت ولري.

د یادولو وړ ده چې د سوربې پلاوي د غونډې له پای ته رسیدو وروسته د نور بهینه گستر خاورمیانه شرکت، د اتصال صنعت میانه شرکت او همدارنگه د فاوا پارک سمارټ شنه خونه څخه لیدنه وکړه.

جوړیدل د دواړو لورو ترمنځ د ملگرتیاو د محورونو په توگه یاد کړل.

د پارک د مخابراتو او نړیوالو چارو مشاور، په داسې حال کې چې فاوا پارک چمتو دی چې په سوريه کې د محصولاتو د جوړولو لپاره همکاري وکړي، یادونه وکړه: د فاوا پارک ځینې غړي شرکتونه د نور بهینه خاورمیانه شرکت په گډون په نورو هیوادونو کې د تولید لینونو جوړولو ته چمتو دي. په سوريه کې د S&S شرکت مشر بناغلي عون د خپل ځان د معرفي کولو پر مهال د پارک ټکنالوژیست تولیداتو ستاینه وکړه او د سایبر امنیت په برخه کې یې د سوربې تر ټولو مهمه اړتیا وبلله او ویې ویل: دمشق له جگړې وروسته د بیارغونې په دوره کې دی او موخه یې د پارک له تجربو او محصولاتو څخه د ښار او ټولني د بیارغونې او د ICT په ډگر کې د پوهې د ځایی کولو لپاره کارول دي. د غوره پایلو ترلاسه کولو او د لایزاتو محصولاتو پلورلو لپاره، دواړه خواوې باید د یو بل سره په همکاري کې یو نوی میتود وکاروي.

د S&S شرکت مشر په سوريه کې د ICT او سایبر بازار ته یو نوی رامینځته شوی بازار وویل او دوام ورکړ: د ایران اسلامي جمهوریت ته د خپلو سفرونو په ترڅ کې پوه شوم

د وزارت د نړیوالو اړیکو او تعاملاتو د پراختیا کاري ډلې دوهمه ناسته؛

د اکو څخه فارغ التحصیلانو او په بریکس کې راتلونکي فرصتونه وڅیړل شول

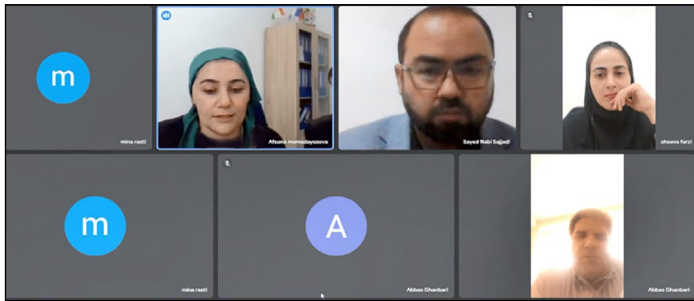

ستراتیژیکو مطالعاتو د مرکز د استازې مېرمن موسوی په مشرۍ جوړه شوه. د بین المللی تعاملاتو د پراختیا لپاره د کاري ډلې په دوهمه ناسته کې د معلوماتي او مخابراتي ټکنالوژۍ پارک، د زیربنا د مخابراتو شرکت، د قواعد تنظیم او راډیو د مخابراتو سازمان، د ایران د معلوماتي ټکنالوژۍ سازمان، د ایران پوسټ بانک، د ایران د اسلامي جمهوریت د ملي پوسټ شرکت، د ایران فضايي اداره، د مخابرات او اطلاعاتو ټکنالوژۍ د تحقیقاتي انستیتوت، د ایران د فضايي تحقیقاتو انستیتوت، د ځانگړي اقتصادي زون، د پیام هوایي ډگر، د پیام کلتوري او ورزشي انستیتوت او داسې نورو مسئولانو شتون درلود.

د بین المللي تعاملاتو د پراختیا لپاره د کاري ډلې دویمه غونډه د سه شنبې په ورځ د ۱۴۰۲ کال د سنبلې په ۲۱ مه نېټه د معلوماتي او مخابراتو ټکنالوژۍ په وزارت کې د اکو څخه د فارغ التحصیلانو او په بریکس کې د راتلونکو فرصتونو د څیړلو په موخه جوړه شوه. دا غونډه د هماغنګۍ، متقابل فکر او د شرکتونو او فرعي سازمانونو د مشاورینو د نظرونو د تبادلې په هدف د اکو څخه د فارغ التحصیلانو او په بریکس کې د راتلونکو فرصتونو په اړه جوړه شوې وه. د بین المللي تعاملاتو د پراختیا لپاره د کاري ډلې دویمه غونډه د بنځو په چارو کې د وزیر سلاکار او د معلوماتي او مخابراتو وزارت د متخصصو همکاريو او نړیوالو

د خاراگ پوهنتون سره په غونډه کې؛

د فاوا پارک او د تاجکستان د خاراگ ایالتی پوهنتون ترمنځ د دوه اړخیزو همکاریو زمینه و ارزول شوه

د خاراگ پوهنتون او د معلوماتي او مخابراتو ټکنالوژۍ پارک (فاوا) ترمنځ د دوه اړخیزو همکاریو د ساحو د بیا کتنې او پیژندنې په اړه لومړنۍ غونډه د سه شنبې په ورځ د میزان په څلورمه ترسره شوه.

د غونډې په پیل کې د فاوا پارک د مخابراتو او نړیوالو چارو مشاور ډاکټر عباس قنبري باغستان په غونډه کې حاضر و غږ و ته د ښه راغلاست په ترڅ کې فاوا پارک معرفي کړ او وېې ویل: فاوا پارک په ۱۳۹۶ کال کې د معلوماتي او مخابراتو ټکنالوژۍ وزارت په چوکاټ کې

د یوه ملي پارک په توګه تاسیس شو. د دې پارک اصلي موخه د ټکنالوژۍ شرکتونو او د ICT په برخه کې فعالې سوداګرۍ ملاتړ کول دي. د نړیوال کیدو په موخه، فاوا پارک په تیرو څو کلونو کې د افریقایي هیوادونو لکه (تونس، نایجیریا، مالي، سینیګال، الجزایر او نور) او اسیایي هیوادونو لکه سوریه، افغانستان او روسیې سره اغیزمنې اړیکې جوړې کړې، چې ځینې یې د تړون د لاسلیک کولو لامل شوي دي.

د فاوا پارک د مخابراتو او نړیوالو چارو مشاور دوام ورکړ: اوس مهال، فاوا پارک په ایران کې درې فعالې څانګې لري. په البرز سایټ کې ۷۲ شرکتونه شتون لري چې د پارک اصلي څانګه ده، ۱۷ شرکتونه په مشهد سایټ کې او ۱ شرکت په سمنان سایټ کې شتون لري. پر دې سربیره فاوا پارک د ایران په نورو ولایتونو کې هم خپلې څانګې جوړوي.

د دې غونډې په دوام کې د دغه پوهنتون د نړیوالو اړیکو مرستیالې میرمنې افسانه محمد ایازوا په دې غونډه کې د حاضر و همکاریو د معرفي کولو په ترڅ کې د خاراگ پوهنتون او فاوا پارک ترمنځ د اړیکو ټینګول مهم وګڼل او وېې ویل: خاراگ د بدخشان په خود مختاره ولایت کې لومړنی پوهنتون دی چې د خپل تاسیس راهیسې یې ارزښتناک ملي او نړیوال خدمتونه وړاندې کړي او ګڼ شمېر کارپوهان او پوهان یې فارغ کړي دي.

دا پوهنتون اوس مهال ۸ پوهنځي او ۱۹ ښوونیز ګروپونه او څه باندې ۴۰۰۰ محصلین لري. د خاراگ پوهنتون او د تاجکستان ټول هیواد د معلوماتي او مخابراتو ټکنالوژۍ پراختیا ته اړتیا لري او له همدې امله موږ د فاوا پارک سره د

دوه اړخیزو همکاریو لپاره خپل چمتووالی اعلانوو. دغه راز مېرمن محمد ایازوا د دغه پوهنتون د اسانتیاوو، ګرځندو، ټکنالوژۍ او نوښت مرکزونو په اړه وویل: د خاراگ پوهنتون او په ځانګړې توګه د نوښت مرکز د نړیوال بانک او د تاجکستان د علومو او تحصیلاتو وزارت له خوا حمایه کېږي او د نویو کاروبارونو د پیلولو په برخه کې د محصلینو نوي نظریات د دې بنسټونو له خوا ملاتړ کېږي. دغه راز ډاکټر قنبري باغستان د خاراگ پوهنتون د نوښت مرکز اهمیت ته په اشارې سره وویل: دغه مرکز کولای شي د دواړو خواوو ترمنځ د همکاریو د انګیزې مرکز وي، که چېرې د خاراگ پوهنتون نوښت مرکز داسې نظر ولري چې په راتلونکي کې په یو محصول بدل شي، دا شونې ده چې فاوا پارک به یې ملاتړ وکړي.

د غونډې په پای کې پر بکړه وشوه چې د دغه پوهنتون د نوښت مرکز به د ICT په برخه کې خپل نوي نظریات له فاوا پارک سره شریک کړي او په دې توګه به په تاجکستان کې د فاوا پارک د غږ و شرکتونو د محصولاتو د خرڅلاو ساحې هم وڅېړل شي. د یادونې وړ ده، چې په دې غونډه کې د خاراگ پوهنتون د نړیوالو چارو مرستیالې میرمنې افسانه محمد ایازوا، میرمنې لولا ګولامادشوو، د خاراگ پوهنتون د پوهنې په برخه کې د نړیوالو پروژو مشره؛ میرمنې ماردونوا توجی، په خاراگ پوهنتون کې د پوهنې په برخه کې د نړیوالو پروژو متخصصه؛ د فاوا پارک د مخابراتو او نړیوالو چارو مشاور ډاکټر عباس قنبري باغستان؛ د عامه اړیکو او نړیوالو چارو کارپوهه میرمنې مینا راستي او د فاوا پارک د نړیوالو چارو کارپوهه میرمنې شېوا فرضی هم شتون درلود.

بخش انگلیسی

Eng. Ghanbarpour: The Main Axis of the Park's Activities Will Be Focused on the Demands of the National Information Network

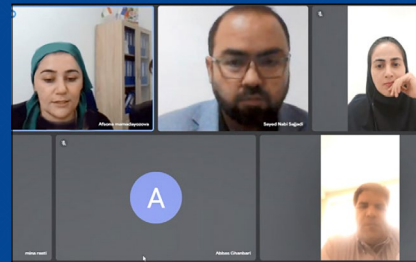
Syrian Private Sector Tech Delegation Visits ICT Park

Ceremony for Honoring Former President of ICT Park Held with the Attendance of Tech Company CEOs

Second Meeting of the International Collaboration Development Working Group of the Ministry of ICT; Lessons Learned from ECO and Opportunities Ahead in BRICS

In a meeting with Khorugh State University; Grounds for bilateral cooperation between ICT Park and Khorugh State University of Tajikistan were evaluated

In continuation, Ms. Afsaneh Mohammad Ayazova, Deputy Director of International Relations at Khorugh State University, introduced the colleagues present at the meeting and emphasized the importance of establishing relations between Khorugh State University and ICT Park: "Khorugh is the first university in the autonomous region of Badakhshan, providing valuable national and international services since its establishment, and graduating numerous specialists and experts. Currently, Khorugh State University has eight faculties, 19 educational departments, and more than 4,000 students. Khorugh University, as well as Tajikistan as a whole, require the development of information and communication technology. Therefore, we declare our readiness for mutual collaboration with ICT Park," she said.

Continuing, Ms. Mohammad Ayazova provided information about the facilities, grants, technologies, and innovation centers at the university: "Khorugh University and its Innovation Center are supported by the World Bank and the Ministry of Science of Tajikistan. These institutions provide support to students with innovative ideas in the field of launching new businesses," she said.

Dr. Ghanbari Baghestan concluded by

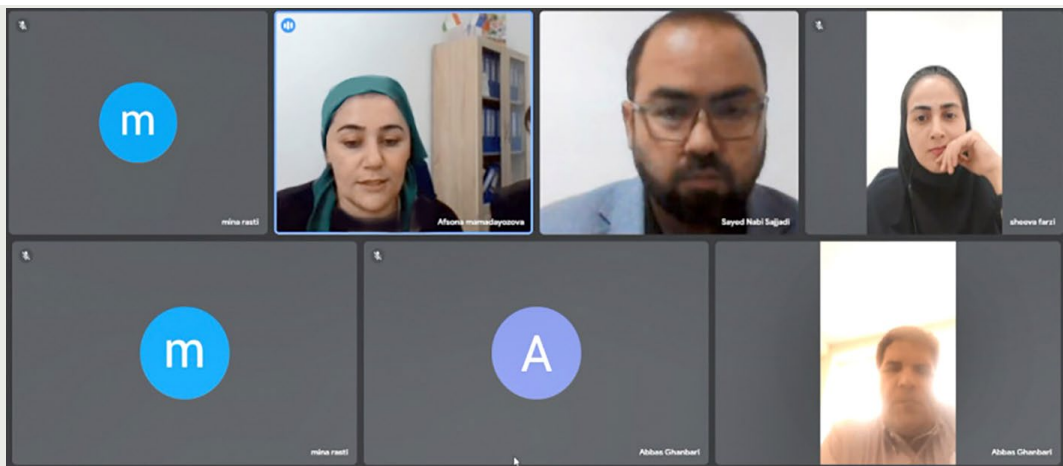
highlighting the importance of University Innovation Center and the possibility that it can become a focal point for collaboration between the two parties: "If Khorugh University's Innovation Center has thought-provoking ideas that can potentially become products in the future, ICT Park may be able to provide joint support for them," he noted.

At the end of the session, it was agreed that the Innovation Center of the university would share its new ideas in the field of ICT with ICT Park, opening avenues for further collaboration, particularly regarding the sale of products from the Park's member companies in Tajikistan.

It is worth mentioning that in this meeting, Ms. Afsaneh Mohammad Ayazova, Deputy Director of International Affairs at Khorugh State University; Ms. Lola Gulomadshova, Head of International Projects Group in the field of education at Khorugh State University; Ms. Mardonova Toji, International Projects Specialist in the field of education at Khorugh State University; Dr. Abbas Ghanbari-Baghestan, Communications and International Affairs Advisor of ICT Park; Ms. Mina Rasti, Public Relations and International Affairs Specialist, and Ms. Shiva Farzi, International Affairs Specialist at ICT Park, were present.

In a meeting with Khorugh State University;

Grounds for bilateral cooperation between ICT Park and Khorugh State University of Tajikistan were evaluated

A preliminary meeting was held on Saturday, August 26th, 2023, to discuss and identify areas of mutual cooperation between Khorugh State University and the Information and Communications Technology (ICT) Park.

At the outset of the session, Dr. Abbas Ghanbari Baghestan, Advisor for ICT Park Communications and International Affairs, welcomed the attendees and introduced ICT Park: "ICT Park was established in 2017 as a national Park with an international vision under the Ministry of Communications and Information Technology. Its primary goal is to support technology companies and businesses active in the ICT field. In recent years, ICT

Park, with the goal of internationalization, has established effective relations with countries in the African region (Tunisia, Nigeria, Mali, Senegal, Algeria, etc.) and Asian countries such as Syria, Afghanistan, and Russia, some of which have led to the signing of cooperation agreements," he said.

Continuing, Communications and International Affairs Advisor of ICT Park stated: "Currently, ICT Park has three active branches in Iran. In the Alborz site, which is the main branch of the Park, the Mashhad, and in the Semnan site. Furthermore, ICT Park is in the process of establishing more branches in other provinces of Iran."

Second Meeting of the International Collaboration Development Working Group of the Ministry of ICT;

Lessons Learned from ECO and Opportunities Ahead in BRICS

The second meeting of the International Collaboration Development Working Group was held on Tuesday, September 12th, 2023, with the aim of reviewing the lessons learned from ECO and the prospects in BRICS at the Ministry of Information and Communications Technology.

This meeting was held with the goal of synergy, brainstorming, and exchange of views among consultants of companies and affiliated organizations on the lessons learned from the ECO and opportunities ahead in BRICS.

The second meeting of the International Collaboration Development Working Group was chaired by Ms. Mousavi, Women's Affairs Advisor to the Minister and representative of

the International Strategic Cooperation and Studies Center of Iran's Ministry of Information and Communications Technology.

In the second meeting of the International Collaboration Development Working Group, representatives from ICT Park, the Telecommunications Infrastructure Company, the Communications Regulatory Authority, the Information Technology Organization of Iran, Iran Post Bank, the National Post Company of the Islamic Republic of Iran, the Iranian Space Agency, the Iranian Telecommunication Research Center, the Iranian Space Research Institute, the Payam Special Economic Zone and Airport, the Payam Cultural and Sports Institute, and others were present.

as the Communications Regulatory Authority, the Telecommunication Infrastructure Company, the Information Technology Organization, the National Post Company, the Space Agency, and other organizations under the ministry's jurisdiction are obligated to facilitate the procurement of equipment from the technology companies we have supported to meet the ministry's needs," Eng. Ghanbarpour continued.

"The programs and initiatives established by Dr. Sadigh, founded upon his comprehensive knowledge and understanding of the laws, should be preserved. However, the Park's activities and initiatives should be directed towards the needs of Iran's Ministry of Information and Communications Technology. Nevertheless, if we can meet the domestic needs of our country, we can undoubtedly extend our efforts to meet the needs of neighboring nations," he added.

"ICT Park is not merely a physical entity; it is a mechanism designed to foster the growth of companies. We, as a subsidiary entity of Iran's Ministry of Information and Communications Technology, must exert ourselves to expedite company growth, ensuring alignment with our goals and policies, thereby creating new markets for these

companies," emphasized the Advisor to the Minister and president of the Park.

He concluded by highlighting the untapped potential for collaboration between ICT Park and Payam Special Economic Zone: "What I perceive as an opportunity today are the capacities and resources that Payam Special Economic Zone has overlooked in recognizing ICT Park, and vice versa. Thus, to realize collaboration between ICT Park and Payam Special Economic Zone, I invite colleagues and member companies of the Park to explore the opportunities, facilities, space, and equipment available at Payam Special Economic Zone. The development space at Payam Special Economic Zone surpasses that of ICT Park, yet what it lacks is the flow of technology development and innovation, and these two entities can complement each other," he said.

At the conclusion of the ceremony, Dr. Sadigh Damghanizadeh was presented with commendation plaques and gifts by Eng. Ghanbarpour, the President of ICT Park; Eng. Yazdanpanah, Deputy Director of Technology Development; Dr. Alireza Hafizi, Deputy Director of Human Resources Development and Resource Management; and Eng. Jafari, Director of the Technological Units Development Center.

he said.

"Today, I stand before you to bid farewell and express my gratitude to all those who are present. Engineer Ms. Ghanbarpour is a young, dynamic, and capable individual. I wish him success, and I hope to witness the continued progress of the ICT Park family," he added.

Subsequently, Mr. Ghanbarpour, an Advisor to the Minister and the new president of ICT Park, extended a warm welcome to the Park's staff, and company representatives and CEOs in attendance. He praised Dr. Sadigh Damghanizadeh for his efforts: "He is one of the pioneers in the development of science and technology Parks in our country, a key architect of their establishment, and today we reap the benefits of his vision," he remarked.

"The advancements we witness today in technology, technological development, knowledge-based enterprises, and startups are the fruits of labor that occurred in obscurity during the 2000s. At a time when our officials were wholly unfamiliar with the concept of science and technology Parks, Dr. Sadigh Damghanizadeh and his colleagues included Article 47 in the Fourth Five-Year Development Plan, marking the first official recognition of science and

technology Parks in top-level documents. We owe him our gratitude for his unwavering dedication to ICT Park and the overall development of Parks across the nation. We hope to learn from and benefit from his experiences in the future," he noted.

The Advisor to the Minister and President of ICT Park also highlighted the establishment of specialized Parks under the purview of specific ministries following the development of provincial Parks. "Specialized Parks established under specialized ministries have specific and defined missions. Ministries possess the authority to provide direction and regulation, and the activities of these parks are aligned with the needs of their respective ministries," he mentioned.

"Currently, the Ministry of Communications and Information Technology prioritizes the development of the national information network and fiber networks throughout the country. This mega-project demands a substantial amount of equipment and services. Therefore, the activities and initiatives of ICT Park and its member companies, supported by the Ministry of Communications, should be geared toward fulfilling the needs of this ministry. On the other hand, organizations such

Ceremony for Honoring Former President of ICT Park Held with the Attendance of Tech Company CEOs

A ceremony to honor the efforts and contributions of Dr. Mohammad Jafar Sadigh Damghanizadeh, the former President of ICT Park, took place on Saturday, September 9th, 2023. The event was attended by ICT Park employees and CEOs from member companies.

At the outset of the ceremony, several of Dr. Sadigh Damghanizadeh's colleagues at ICT Park shared their fond memories of working within the Park and their collaborations with him.

Following these reflections, Engineer Mohsen Aboui, Chairman of the Board of Directors of ESM Telecommunication Company, representing the

companies in attendance, expressed his appreciation for Dr. Sadigh Damghanizadeh's tireless efforts in advancing and expanding ICT Park. He also commended Dr. Sadigh Damghanizadeh for fostering positive interactions with the companies.

Dr. Sadigh Damghanizadeh then expressed his gratitude to the attendees: "I had the privilege of serving in Iran's Ministry of Information and Communications Technology for four years. During that time, all our colleagues and member companies of the Park worked diligently to make something out of nothing. Today, ICT Park stands as a testament to the collective dedication of all our colleagues,"

branches and provided some information about the services provided by the Park, international activities carried out in the past year, flagship projects of the Park, and other relevant matters.

He emphasized one of ICT Park's priorities as collaborating with Muslim countries in the region, outlining the sale of ICT Park products, the establishment of representation in Syria, as well as proposals from the Syrian side, as the axes of cooperation between the two sides.

The Advisor for the Park's Communications and International Affairs also expressed ICT Park's readiness to collaborate on establishing a production line in Syria: "Several ICT Park's associated companies, including Nour Behineh Gostar Middle East Company, are interested in establishing production lines in other countries," he mentioned.

Mr. Aoun, the CEO of S&S Company in Syria, introduced himself and praised ICT Park's technology products. Emphasizing that the primary need on the Syrian side is in the field of cyber security, he stated, "Damascus is currently in the post-war reconstruction phase, and the goal is to use the park's experiences and products to rebuild the city and society while developing localized ICT knowledge. To achieve better results and increase

sales of products, both sides need to employ a new approach to cooperation."

The Head of S&S described the ICT and cyber security market in Syria as nascent: "During my visits to the Islamic Republic of Iran, I realized that Iran has a higher level of awareness in the field of ICT and has valuable experiences in this area," he continued.

"Considering the existing gaps in the field of information and communications technology in Syria, our main goal is to use the experiences of ICT Park to develop ICT products in Syria," he noted.

Engineer Amer, a member of the executive board of S&S, also stated: "Given that the workforce in Syria is more cost-effective and the cost of producing products in this country is lower, we can transfer ICT Park's hardware and software knowledge to Syria and then export the final product from Syria to other countries. Of course, the product exported from Syria to other countries should have a lower price and higher quality compared to other products in order to gain a suitable market."

It should be noted that after the conclusion of the meeting, the Syrian delegation visited the Nour Behineh Gostar Middle East Company, the ESM Telecommunication Company, and the ICT Park Smart Greenhouse.

Syrian Private Sector Tech Delegation Visits ICT Park

On Friday, September 21st, 2023, a Syrian tech delegation from the private sector, led by Mr. Aoun, visited the Information and Communications Technology Park. During the visit, they engaged in discussions and exchanged ideas with the authorities of ICT Park.

At the outset of this meeting, following the screening of a Park promotional video, Dr. Abbas Ghanbari Baghestan, Advisor for ICT Park Communication and International Affairs, introduced the attendees and provided an overview of the Park, stating, "ICT Park operates under the supervision of Iran's Ministry of Information and Communications Technology and is a specialized Park in the field of ICT.

Dr. Ghanbari further elaborated on the companies located within the Park, stating, "These companies are prominent players in the national market. We,

at ICT Park, assist these companies in further development, preparing them for regional and international participation. Most of the companies in ICT Park are fully prepared to enter the global market."

"Currently, tech companies within ICT Park have over 196 products, of which 74 products, meeting technical and general criteria such as technological depth, quality, competitive pricing, etc., have been selected for regional and international commercialization," he continued.

During the course of this meeting, a selection of products by the technology companies at ICT Park, including various modems employable by mobile phone companies, smart whiteboards, access gates, and the Padvish antivirus software were showcased beside other products.

Dr. Ghanbari also introduced ICT Park's different

technology companies that are taking steps in line with the Ministry's priorities, acting as reliable supply sources for equipment besides operating as markets for the companies' technological products," he added.

"The programs and initiatives established so far in ICT Park should be preserved. However, the Park's activities and initiatives should be directed towards the needs of Iran's Ministry of Information and Communications Technology. Nevertheless, if we can meet the domestic needs of our country, we can undoubtedly extend our efforts to meet the needs of neighboring nations," Eng. Ghanbarpour mentioned, referring to the remarkable activities that have been conducted so far in ICT Park,

Additionally, Eng. Ghanbarpour considered the development of technologies related to the digital economy as one of the Ministry of Communications and Information Technology's goals and referred to the activities of technology companies in this regard: "What should be implemented and addressed is market development for these companies at both national and international levels. Therefore, the development of regional and international markets of companies is also among the Park's prioritized programs," he added.

ICT Park is not merely a physical entity; it is a mechanism designed to foster the growth of companies. We, as a subsidiary entity of Iran's Ministry of Information and Communications Technology, must exert ourselves to expedite company growth, ensuring alignment with our goals and policies, thereby creating new markets for these companies. As a subsidiary of Iran's Ministry of Communication and

Information Technology, we are expected to speed up the growth of companies and work in line with the relevant goals and policies in order to provide new markets for the companies both inside and outside of Iran," emphasized the Advisor to the Minister and President of the Park. new markets for companies both inside and outside Iran,

The new President of ICT Park also referred to the activities that this Park has conducted so far in the regional and international areas: "ICT Park, in line with its international interaction, aims for three goals, 'Developing the international market for the Park's member companies and exporting their products', 'transferring new technologies to those countries in need of technological advancement' and 'sharing our experiences regarding establishing technology Parks with other nations,'" he clarified.

Eng. Ghanbarpour, who is also in charge of Payam Special Economic Zone, pointed out the significance of developing interaction between ICT Park and Payam Special Economic Zone: "What I perceive as an opportunity today are the capacities and resources that Payam Special Economic Zone has overlooked in recognizing ICT Park, and vice versa. Thus, to realize collaboration between ICT Park and Payam Special Economic Zone, I invite colleagues and member companies of the park to explore the opportunities, facilities, space, and equipment available at Payam Special Economic Zone. The development space at Payam Special Economic Zone surpasses that of ICT Park, yet what it lacks is the flow of technology development and innovation, and these two entities can complement each other" he noted.

Eng. Ghanbarpour:

The Main Axis of the Park's Activities Will Be Focused on the Demands of the National Information Network

Eng. Ghanbarpour, Advisor to the Minister and the new President of ICT Park, pointed out the reason for establishing specialized Parks: “Specialized Parks established under the supervision of certain Iranian Ministries (including Iran’s Ministry of Information and Communication Technology, the Ministry of Petroleum, etc.) have a specialize and defined mission. In fact, these ministries have the authority to direct and regulate the activities of the Park; therefore, from now on, the activities of ICT Park will be aligned with the main demands of Iran’s Ministry of Communications and Information Technology.

“Currently, the Ministry of Communications and Information Technology prioritizes the development of the national information network and fiber networks throughout the country. This mega-project demands a substantial amount of equipment and services. Therefore, the

activities and initiatives of ICT Park and its member companies, supported by the Ministry of Communications, should be geared toward fulfilling the needs of this ministry,” Eng. Ghanbarpour continued in an interview with ICT Park’s Monthly Newsletter.

Eng. Ghanbarpour also emphasized the significance of convergence and synergy in all Iranian organizations and institutions, especially the organizations working as subsets of the Ministry of Communications and Information Technology with the aim of establishing the aimed national information network: “On the other hand, organizations such as the Communications Regulatory Authority, the Telecommunication Infrastructure Company, the Information Technology Organization, the National Post Company, the Space Agency, and other organizations under the ministry’s jurisdiction are obligated to support the

more than 40 residential and office blocks. Currently, 71 technology companies are operating on this site.

B. Mashhad site: This site was launched in 2018 in Post Bank building located in Khayyam Blvd. The ten-story building, occupying 3,000 square meters, is available to member companies with all facilities. There are currently 17 technology companies operating in this site.

C. Semnan site: Semnan branch of ICT Park with the approach of supporting skills-based training, establishment of technology companies and the establishment of accelerators in the field of ICT, aerospace and digital content production was launched in August 2021. This branch occupies an area of about 5000 square meters, of which more than 2000 square meters is allocated to shared workspace, training classes and office blocks.

■ Available Services

Companies operating in the Information and Communication Technology Park can benefit from a wide range of services, namely, from public and basic to scientific and specific, and to technical and facilitative services; some of the most important of such services are as follows:

A. General and Basic Services

1. High Quality Accommodation: available in both Alborz and Mashhad sites.
2. Establishment: secretarial, protection and security, communications, common spaces
3. Financing: Venture Capital Services, bank loans, research and technology fund, brokerage services for Innovation and Prosperity Fund.

B. Specialized Services

1. Management Consulting Services: financial, insurance and legal consulting, stock exchange brokerage services, coaching services.
2. Commercial Consulting Services: brand

consultancy, local marketing, capital raising and commercialization

3. International Consulting Services: Getting patents, obtaining international standards and certificates, facilitating International Marketing

C. Technical Services:

1. Technology Procurement Services
2. Safe Software Environment (Filtering)
3. Business Clinic
4. Technical and laboratory infrastructure services
5. Specialized services such as training courses, laboratories and workshops, specialized consultations, holding and participation in exhibitions and events.

■ Target Audience

Information and Communication Technology Park can host a wide range of companies active in ICT should they meet one of the following conditions:

1. Young and SMEs (with at least 3 years of work experience or technological and innovative concepts entering the ICT Park Technology Development Center)
2. Developed domestic and foreign companies
3. Large and reputable national and international companies
4. Distinguished local graduates and talented elites living abroad.

How to register a company in the Information and Communication Technology Park:

Companies active in ICT can apply for membership in the Information and Communication Technology Park via the annual call for membership. The call is announced through the official website of the park reachable at:

<http://ictpark.ir/en>

Membership in the Information and Communication Technology Park is possible only through a public call, and after going through the technical and scientific evaluation process maintained by a team of experts.

Information and Communication Technology Park

■ Introduction

Establishing science and technology parks is the latest knowledge and technologybased approach appropriated by countries visàvis operationalization and applicability of science in businesses, providing business survival infrastructure, development of startups; the approach ultimately aims to increase social wealth through promotion and expansion of innovation within a competitive culture among member companies in each science and technology park.

In this respect, the Ministry of Communications and Information Technology established the ICT Park in 2017, aiming to support innovative and technologybased businesses active in the field of ICT. As a national park, ICT Park is currently considered as the technological development hub, providing domestic ICT companies with services, facilities and equipment.

■ Value

The Information and Communication Technology Park supports all ICT businesses that “have secured production maturity, and are planning to enter the ICT market at the domestic, regional and international levels.”

■ Vision

Internationalization as in the form of expanding international cooperation of member companies emerges as one of ICT Park’s most important plans. As the country’s first marketoriented park, ICT Park aspires to “become a worldclass technology park, welcoming wellknown and leading domestic and international companies; and to emerge as the most prestigious ICT technology development center, actively reciprocating with the related businesses in the country”.

Considering this global vision, in addition to assisting companies in their path toward internationalization,

ICT Park is fully prepared to provide necessary infrastructure and services essential to attract large regional and international ICT companies.

■ Mission and Objectives

The eventual objective of the Information and Communication Technology Park is to attract domestic and international technology companies and businesses, to boost manufacturing of modern ICT products, and hence to facilitate their presence in both domestic and international markets.

To this end, the main mission of ICT Park is to provide an “economic development and technological expansion of companies, as well as an eventual increase in their competitiveness.” Other implications of the mission are as follows:

Promoting SMEs to developed ones by enabling them to enter both domestic and international ICT supply chain;

Developing international interactions of member technology companies at both regional and international levels;

Assisting member technology companies with network building process, and prioritizing their production based on the demands of domestic and international markets;

Attracting Iranian ICT specialists living overseas, and facilitating their repatriation.

■ Active Sites of ICT Park

ICT Park currently hosts 88 active technology companies in three sites, namely, “Alborz”, “Mashhad” and Semnan. These three sites Alborz, Mashhad and Semnan include the following features:

A. Alborz site (formerly, Sajjad): This is the main site of the Information and Communication Technology Park, located at 26 km of TehranKaraj highway, Alborz province; the 22hectareland hosts

ICT Park Monthly Newsletter
Issue 30, Year 3, August - September 2023

Managing Director: Akbar Ghanbarpour

Editor in Chief: Abbas Ghanbari Baghestan (PhD)

Internal Manager: Mina Rasti

Editorial Board: Eng. Akbar Ghanbarpour, Abbas Ghanbari Baghestan (PhD),
Ehsan Chitsaz (PhD), Zahra Gharoun (PhD) and Behnaz Bakhshandeh (PhD)

Graphic & Designer: M. Ghareghani

News & Report: Mina Rasti, Shiva Farzi, S.Nabi Sajadi

English translators: F. Ahmadi, M. Bayad (PhD)

Arabic translator: S. Homayouni (PhD)

Pashto Translator: N. Sajadi

Compositor and Typesetter: L. Eskandarpoor

Address: Westbound at Kilometer Marker 26 on TehranKaraj Freeway,
The First Exit after Garmdareh Sign.

Tell: 02634916572 **Email:** info@ict-park.ir

برگزاری آیین تودیع رئیس سابق و معارفه سرپرست جدید پارک فاوا

Eng. Ghanbarpour: The Main Axis of the Park's Activities Will Be Focused on the Demands of the National Information Network

المهندس قنبرپور المشرف الجديد على حديقة فاوا:
المحور الرئيس لنشاطات الحديقة سيتمحور حول احتياجات شبكة
المعلومات الوطنية

Ceremony for Honoring Former President of ICT Park Held with the Attendance of Tech Company Leaders

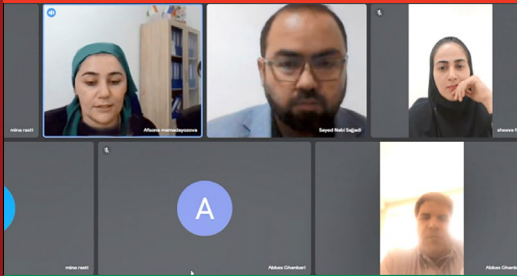
و أقيم حفل تكريم الرئيس السابق لحديقة فاوا بحضور رؤساء
الشركات التكنولوجية

Syrian Private Sector Tech Delegation Visits ICT Park

زيارة وفد تكنولوجي من القطاع الخاص السوري إلى حديقة فاوا

In a meeting with Khorugh State University; Grounds for bilateral cooperation between ICT Park and Khorugh State University of Tajikistan were evaluated

في إجتماع مع جامعة خاراك: تم تقييم مجالات التعاون الثنائي بين
حديقة وجامعة خراك الحكومية في طاجيكستان

Second Meeting of the International Collaboration Development Working Group of the Ministry of ICT; Lessons Learned from ECO and Opportunities Ahead in BRICS

الاجتماع الثاني لفريق عمل تطوير العلاقات الدولية بالوزارة:
تمت مراجعة الدروس المستفادة من منظمة التعاون الاقتصادي
والفرص القادمة في البريكس

